

MERENKULKUHALITUKSEN TIEDOTUSLEHTI

1.7.1981

Helsinki

No 20/81

LAIVATYÖTURVALLISUUS

Valtioneuvosto on 11.6.1981 antanut seuraavat päätökset:

- VNP työympäristöstä aluksessa (417/81) ja
- VNP laivatyössä noudatettavista järjestysohjeista (418/81), jotka tulevat voimaan 1.7.1981.

Uudet päätöstekstit jäljempänä.

Merenkulkuosaston päällikkö
merenkulkuneuvos

Oso Siivonen

Merenkulunylitarkastaja

Simo Aarnio

N:o 417

Valtioneuvoston päätös

työympäristöstä aluksessa

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1981

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt 28 päivänä heinäkuuta 1967 annetun laivatyöturvallisuuslain (345/67) 11 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 1 päivänä helmikuuta 1974 annetussa laissa (110/74):

1 luku

Yleiset määräykset

1 §

Tätä päätöstä sovelletaan alukseen, jossa tehdään laivatyöturvallisuuslaissa (345/67) tarkoitettua työtä.

Tämän päätöksen määräyksiä ei sovelleta valtion alukseen, jota käytetään puolustustehäviin, eikä uivaan telakkaan, asuntoproomuun tai muuhun sellaiseen pääasiassa paikallaan pysyvään työponttoonin.

2 §

Työympäristöllä tarkoitetaan tässä päätöksessä aluksessa sisällä ja ulkona olevia työtiloja sekä niiden fysikaalisia olosuhteita, kulkuteitä ja varustusta.

Tässä päätöksessä tarkoitetaan aluksen tonnimäärällä aluksen suurinta bruttovetoisuutta suomalaisen mittakirjan mukaan ja mitattuna yhdenmukaisesta aluksenmittausjärjestelmästä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 18/55) mukaan.

3 §

Milloin suomalaisen omistajan lukuun tilataan vähintään 100 tonnin alus, tilaajan on toimitettava riittävän varhaisessa suunnittelu- ja rakennustyön vaiheessa työsuojeluhallitukselle

kahtena kappaleena tarpeelliset piirustukset, joista työympäristö käy selville. Piirustusten ohella on annettava ne tiedot, joita tarvitaan niiden tarkastamiseen.

Milloin vähintään 100 tonnin alus siirtyy ulkomaalaiselta omistajalta suomalaisen omistukseen, omistajan on hyvissä ajoin ja viimeistään ennen aluksen käyttöönottoa tai rekisteröintiä tehtävä aluksesta ilmoitus työsuojeluhallitukselle ja työsuojeluhallituksen niin vaatiessa kahden kuukauden tai erityisistä syistä kuuden kuukauden kuluessa toimitettava tarpeelliset piirustukset ja tiedot.

Jos vähintään 100 tonnin aluksessa olennaisesti muutetaan työskentelytiloja tai laitteita, omistajan on ennen muutostyöhön ryhtymistä tehtävä tästä ilmoitus ja toimitettava tarpeelliset piirustukset ja tiedot.

4 §

Työsuojeluhallitus antaa lausuntoja 3 §:n mukaisten piirustusten ja tietojen perusteella sekä hyväksyy piirustukset. Piirustukset voidaan hyväksyä ehdollisesti, jos niissä on vähäisiä ja korjattavissa olevia puutteita. Työsuojeluhallituksen lausunnossa on tällöin ilmoitettava, missä kohdin on suoritettava korjauksia.

Alle 100 tonnin kotimaassa rakennettavan uuden aluksen piirustukset tarkastaa tilaajan työsuojelupiiri, jolle on toimitettava tarpeelliset piirustukset ja tiedot.

Piirustusten hyväksymismenettelyssä on otettava huomioon tilaajan velvollisuus noudattaa rakentajan kanssa sovittua piirustusten palauttamisaikaa.

5 §

Uuden tai ulkomailta käytettynä ostetun vähintään 65 tonnin aluksen käyttöönottamista seuraavan kuuden kuukauden kuluessa alus on ilmoitettava työsuojeluhallitukselle tarkastusta varten. Jos alus ei ole Suomessa, omistajan on korvattava työsuojeluhallituksen määräämän tarkastajan matkakustannukset. Työsuojeluhallitus voi kuitenkin myös hyväksyä ulkomaisen viranomaisen tai puolueettoman asiantuntijan suorittaman tarkastuksen.

Tarkastuksessa on todettava, että aluksen työympäristö on hyväksytyjen piirustusten mukainen ja että se muutoinkin täyttää tämän päätöksen ja sen nojalla annettujen tarkempien määräysten vaatimukset. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja.

2 luku

Työympäristöä koskevat yleiset määräykset

Fysikaaliset olosuhteet

6 §

Aluksen suljettujen ja mikäli mahdollista myös muiden tilojen, joissa säännöllisesti tehdään työtä, on oltava sellaiset, että ne antavat riittävän suojan kuumuutta ja kylmyyttä, sään haittavaikutuksia, ilman haitallisia epäpuhauksia, paineen vaihtelua, melua, ääntä ja vaarallista säteilyä sekä biologisia vaaratekijöitä vastaan.

Työtilat, koneet ja laitteet

7 §

Kulkuteiden ja työtasojen pintojen on oltava liukastumista estäviä.

Säännöllistä huoltoa vaativaan koneeseen tai laitteeseen tulee liittyä kulkutie ja työskentelytaso, jolta laitteen käyttö, huolto ja korjaus voi tapahtua työntekijän turvallisuutta vaaranamatta. Koneen tai laitteen ympärillä on oltava riittävästi työskentelytilaa.

Työskentelypaikoilla ja niiden välillä tulee tarvittaessa olla käsijohteita. Laitteissa tulee tar-

vittaessa olla käsijohteet tai kädensijat, jotka mahdollistavat tuen saamisen laitteen käytön aikana.

8 §

Alukseen asennettavan koneen, laitteen tai välineen tulee olla sellainen, ettei se sitä aluksella käytettäessä aiheuta tapaturman tai sairastumisen vaaraa. Koneen käyntiinpanolaitteet on rakennettava ja asennettava sekä tarpeen vaatiessa varustettava siten, ettei kone voi joutua käyntiin epähuomiossa. Muissa kuin aluksen kuljettamiseen ja ohjailuun tarkoitetuissa koneissa, joista saattaa aiheutua työntekijöille vaaraa, tulee olla laite koneen nopeaa pysäyttämistä tai irtikytkemistä varten.

Sähkölaitteiden ja varusteiden on oltava sellaiset, että niiden käyttö, valvonta ja huolto voi tapahtua turvallisesti.

9 §

Työskentelypaikkojen ja työssä käytettävien laitteiden tulee olla rakennetut ja asennetut ottaen huomioon ergonomiset näkökohdat.

Mittareiden ja muiden näyttölaitteiden tulee olla muotoillut ja asennetut ottaen huomioon aistien havaintokyky siten, ettei työntekijälle aiheudu tarpeetonta rasitusta ja että mahdollisuus laitteiden välittämän tiedon väärin ymmärtämiseen on mahdollisimman pieni.

10 §

Eri nosto- ja siirtotehtäviä varten on oltava tarkoituksenmukaiset kuljetusreitit ja välineet. Siirrettäviä nostolaitteita varten tulee olla tarkoituksenmukaiset kiinnityspisteet. Laivatyössä käytettävien nostolaitteiden tulee olla alusten lastauksessa ja purkauksessa noudatettavista järjestysohjeista annetun valtioneuvoston päätöksen (244/72) sekä alusten lastauksessa ja purkauksessa käytettävien nostolaitteiden turvallisuusmääräyksistä annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen (597/80) mukaiset, ja ne on tarkastettava ennen käyttöönottoa ja säännöllisesti sen jälkeen siten kuin mainituissa päätöksissä määrätään.

Muun kuin höyry-, paineilma- ja käsikäyttöisen nostolaitteen hallintalaitteen tulee itseltään palata nolla-asentoon.

Henkilöhissejä suunniteltaessa on soveltuvin osin noudatettava Suomessa maissa toimivista hisseistä annettuja määräyksiä, minkä lisäksi on

korkeudella lattiasta olevassa mittaustasossa. Yleisvalaistuksen mittausta varten tila jaetaan neliönmuotoisiin ruutuihin, joiden sivun pituus on enintään 2 m, ja mittaus tehdään ruutujen keskipisteessä. Tilan yleisvalaistuksen voimakkuus on näin saatujen tulosten keskiarvo.

Autokansien valaistusta suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota valopisteiden määrään ja sijoitteluun siten, että lastin kiinnitystä varten saavutetaan riittävä valaistusvoimakkuus myös tilojen ollessa lastattuina.

17 §

Huoneen tai tilan, jossa säännöllisesti tehdään työtä, tulee olla varustettu riittävällä lämmityksellä.

Ohjaamossa aluksen ollessa laiturissa, konevalvontahuoneessa, radioasemalla, toimistossa, keittiössä, pentterissä tai vastaavassa tilassa tulee lämpötila normaalioloissa voida pitää noin 20° C:na. Työpajoissa tulee lämpötila voida pitää yli 16° C:na. Poikkeuksellisissa oloissa sekä tilapäisesti työtiloissa, kuten ohjaamossa ja keittiössä, näistä arvoista voidaan poiketa.

18 §

Ilman lämpötila, virtaussuunta ja -nopeus on voitava säätää sellaisiksi, etteivät ne aiheuta

haittaa työntekijän terveydelle. Jos lämmitykseen käytetään lämminilma- tai ilmastointilaitetta, ilma on tarvittaessa kostutettava.

Ilmanvaihdon tulee olla niin tehokas, etteivät hengitysilman epäpuhtaudet aiheuta terveydellistä haittaa. Koneen, laitteen ja työskentelypaikan, kuten keittiölieden, venttiilien koeponnistuslaitteen ja hitsauspaikan, yhteydessä tulee tarvittaessa olla paikallispoistolaitteet.

Trooppisille alueille liikennöivissä aluksissa sovelletaan laivaväen asuintiloista aluksella annettuja ilmastointimääräyksiä soveltuvin osin myös työtiloihin.

Keittiön ilmanvaihdon rasvasuodattimien tulee olla riittävän suuret ja helposti puhdistettavat. Astianpesuosastossa tulee olla tehokas höyrynpöisto.

Melu, värinä ja säteily

19 §

Alus tulee mikäli mahdollista rakentaa ja koneet järjestää siten, ettei tiloissa, joissa jatkuvasti työskennellään, esiinny 85 dB (A) ylittävää melutasoa. Aluksen suunnittelussa ja rakentamisessa on käytettävä seuraavan taulikon mukaisia melun enimmäisarvoja (A-äänitaso):

	Aluksen tonnimäärä			
	65— alle 400	400— alle 2 000	2 000— 10 000	yli 10 000
Konevalvontahuoneet	70 dB	70 dB	70 dB	70 dB
Työpaja	85 dB	85 dB	80 dB	75 dB
Keittiö	80 dB	75 dB	70 dB	65 dB
Lastisuojissa ja kannella olevat jatkuvaan työskentelyyn tarkoitetut paikat satamassa, kuten vintturien käyttöpaikat	80 dB	80 dB	80 dB	80 dB
Radioasema (radiot suljettuna)	70 dB	65 dB	60 dB	60 dB
Toimistot	75 dB	70 dB	65 dB	60 dB
Komentosillan siipi	75 dB	75 dB	70 dB	70 dB
Ohjaamo ja merenkulkuhytti	70 dB	65 dB	65 dB	65 dB

20 §

Aluksessa, joka kulkee jatkuvasti jäissä, kuten jäänmurtajassa tai Suomen ja Ruotsin välillä liikennöivässä matkustaja-aluksessa, sallitaan jäissä kuljettaessa 10 dB korkeampia arvoja kuin 19 §:ssä annetut arvot. Milloin muu

alus tilapäisesti kulkee jäissä eivät 19 §:ssä määrätty melutasot koske sitä.

Aluksessa, joka on kulussa vain lyhyehkön ajan kerrallaan vuorokauden aikana, kuten satamahinaajassa, sallitaan ajon aikana 10 dB korkeampia arvoja kuin 19 §:ssä annetut arvot.

21 §

Yli 400 tonnin aluksessa tulee konehuoneen yhteydessä olla valvontahuone tai muu äänieristetty tila, mikäli melutaso konehuoneessa ylittää 85 dB (A).

Milloin vallitseva melutaso aluksen sisätiloissa ylittää 85 dB (A), tulee tällaiseen tilaan johtavalla ovella tai kulkutiellä olla pysyvä ilmoitus melusta ja vaatimus kuulonsuojainten käytöstä.

Alle 65 tonnin aluksessa melutaso ohjaamossa ja keittiössä ei saa ylittää 85 dB (A).

22 §

Melu mitataan noudattaen soveltuvin osin suurimmasta sallitusta melusta laivaväen asuin-tiloissa aluksella annetussa työsuojeluhallituksen päätöksessä (981/77) tarkoitettuja määräyksiä. Mittauksista on tehtävä selvitys, joka on toimitettava työsuojeluhallitukselle mainittujen määräysten mukaisesti.

Jos melunmittauksessa todetaan, että 19 §:ssä annetut arvot oleellisesti ylitetään, on melutason alentamiseksi ryhdyttävä toimenpiteisiin tai korjauksiin, milloin nämä ovat käytännössä mahdollisia eivätkä niiden kustannukset ole ilmeisessä epäsuhteessa saavutettavaan melutason alenemiseen.

23 §

Alusta suunniteltaessa ja rakennettaessa tulee ottaa huomioon, ettei tiloissa ja työpaikoilla, joissa työskennellään jatkuvasti tai pitkähkön aikaa kerrallaan, esiinny työntekijälle vaarallista ääntä.

24 §

Laitteen, kuten tutkan, radiolähettimen antennin ja mikroaaltouunin, tulee olla siten eristetty ja asennettu, ettei säteily oikeassa käytössä aiheuta vahinkoa.

Säteilyturvallisuuden osalta on noudatettava mitä siitä on säteilysuojauslaissa (174/57) tai sen nojalla säädetty tai määrätty.

3 luku

Eräitä tiloja ja laitteita koskevat määräykset

Komentosilta

25 §

Ohjaamon suunnittelussa sekä hallinta- ja navigointilaitteiden sijoittelussa on meriturvalli-

suusvaatimusten lisäksi otettava huomioon työympäristön turvallisuuteen ja työntekijän terveyteen vaikuttavat seikat.

Ohjailu- ja navigointilaitteiden tulee olla siten sijoitetut, että ohjailu ja navigointi voidaan suorittaa joko istuen tai seisten. Jos laitteet on suunniteltu seisten käytettäväksi, on jokaista toimintaan osallistuvaa varten varattava istuin, jonka sijoituksen pitää olla sellainen, ettei se häiritse liikkumista ohjaamossa eikä estä pääsyä eri toimintapisteiden luo tai vapaata liikkumista niiden luona.

Ohjaamon ja sen siipien tulee olla samassa tasossa, jolleivät erityiset syyt tätä estä. Milloin komentosillalla on askelmia, tulee kaatumis- ja kompastumisvaaraa vähentää sopivalla tavalla.

26 §

Ohjaamon seinien, katon ja laitteiden pinnat eivät saa aiheuttaa haitallista häikäisyä. Ikkunoiden tulee mikäli se on tarkoituksenmukaista olla ylhäältä ulospäin kaltevia, tai ohjaamon valojen aiheuttamat heijastumat ikkunoissa on muulla tavoin estettävä. Ikkunoiden välisten pylväiden tulee olla vaaleat.

Karttapöydän, mittareiden ja tarvittaessa muiden laitteiden valaistuksessa tulee olla portaaton säätö.

Tähystyspaikaksi rakennetun tilan on annettava riittävä suoja sään haittavaikutuksia vastaan.

Kiinnityslaitteet

27 §

Kettinkilokeron tulee olla siten mitoitettu ja muotoiltu, että kettinki saadaan paikoilleen työntekijän menemättä kettinkilokeroon.

Ankkuriklyysi ja kettinki tulee tarvittaessa suojata suojakaiteella tai muulla vastaavalla laitteella.

Ankkurikettingin huuhtelua varten tulee yli 400 tonnin aluksessa olla laitteet. Tarvittaessa tulee ankkurin noston tarkkailua varten olla työtasot.

28 §

Kiinnityslaitteiden hallintalaitteiden tulee olla tarkoituksenmukaisesti sijoitetut siten, että käyttäjä on suojattu ja että hänellä on mahdollisimman hyvä näkyvyys kiinnitysalueelle aluksessa.

Kiinnitysvinttureiden, pollareiden ja taittoreullien tulee sijaita siten, että työn suoritta-

mista varten on riittävästi tilaa ja etteivät köydet hankaudu teräviä reunoja vastaan eivätkä tarpeettomasti leikkaa pääkulkutietä.

Köysi tulee mikäli mahdollista johtaa suoraan klyysistä vintturiin. Jollei tämä ole mahdollista, sallitaan korkeintaan kaksi taittorullaa klyysin ja vintturin välillä mahdollisimman vähän suorasta vetolinjasta poiketen.

Köysikelojen tulee mikäli mahdollista sijaita samalla kannella kuin kiinnitysvintturit ja siten ettei köysiä tarvitse siirtää vastakkaiselta laidalta.

29 §

Vapaan tilan nokkapyörän takana tulee olla vähintään 2,0 m ja vieressä vähintään 1,0 m. Koneellisen pystykelan ympärillä tulee olla vähintään 1,0 m ja työskentelypaikan kohdalla 2,0 m vapaata tilaa.

Pollarin ympärillä vapaan tilan tulee olla vähintään 0,40 m pollarin yläpäästä mitattuna. Keulassa, perässä ja mikäli mahdollista myös muualla pollarin vieressä olevan työskentelypaikan tulee olla vähintään 1,20 x 1,20 m.

Käsiikäyttöisen köysikelan työtilan leveyden tulee olla vähintään 0,60 m.

30 §

Automaattisen vintturin jarruvoima tulee voida säätää sellaiseksi, ettei se ylitä köyden murtorajaa.

Nokkapyörän yläreunan ja työtason välinen korkeusero saa olla enintään 1,30 m. Nokkapyörässä tulee olla reunat, joiden korkeus on vähintään 3/4 köyden halkaisijasta. Nokkapyörään tulee mahtua vähintään viisi kierrosta köyttä.

Köysikelassa tulee olla tanko tai muu suoja- laite, joka estää köyden pään aiheuttamasta vaaraa köyttä kelattaessa, sekä reunat, jotka ylittävät vähintään 50 mm kelalle kierretyn köyden. Kelassa tulee olla luotettava jarrulaite sekä lukituslaite. Köysikelaa tulee voida pyörittää helposti.

Kiinnitysköysien pidättämiseksi tulee olla riittävä määrä tarkoitukseen sopivia pysäyttimiä.

Taloustilat

31 §

Muonavarastojen ja keittiötilojen tulee mikäli mahdollista olla samalla kannella ja niiden

välillä tulee olla hyvät yhteydet. Jolleivät muonavarastot ole keittiön läheisyydessä samalla kannella, tulee keittiön yhteydessä olla riittävän suuri säilytystila päivittäisen muonan säilytystä varten. Jos muonavarasto ja keittiötilat ovat eri kansilla ja muonitettavien lukumäärä on yli 40, tulee kansien välistä muonan kuljetusta varten olla hissi tai muu mekaaninen nostolaite.

Matkustaja-aluksen astianpesuosasto tulee mikäli mahdollista sijoittaa keittiön tai jakelupisteen välittömään läheisyyteen ja erilleen tiloista, joissa käsitellään ruokaa.

Muona tulee voida kuljettaa alukseen ja varastoihin nostolaitteella tai muulla teknisellä apuvälineellä.

32 §

Keittiössä olevien pintojen tulee olla kulu- tusta kestäviä ja helppohoitoisia.

Keittiössä tulee työskentelypaikkojen yhteydessä olla riittävästi vesipisteitä. Keittiössä ja muonavarastoissa, lukuunottamatta pakastehuoneita, tulee olla kaksi tarkoituksenmukaisesti sijoitettua lattiakaivoa.

33 §

Paistinpöytien, yleiskoneiden ja vastaavien laitteiden tulee olla kiinteästi asennettuja. Kallistettavien pannujen ja patojen, liesien ja tarvittaessa muiden laitteiden tulee mikäli mahdollista olla siten asennetut, että työskentelysuuntana on aluksen pituussuunta.

Liesien vieressä tulee olla riittävästi lasku- tilaa ja eri työskentelypaikkojen yhteydessä riittävästi työpöytätasoa.

Pakastehuoneessa tulee olla hälytyslaite. Pakastehuoneiden ovet tulee voida avata myös sisäpuolelta. Pakaste- ja kylmähuoneessa tulee olla riittävästi hyllytilaa.

34 §

Rasvakeittimessä tulee olla sellainen tyhjen- nyslaite, joka ei avaudu tahattomasti. Keitto- kattilat ja paistinpöytä tulee voida kallistaa turvallisesti itsepidättävän ruuvikierukan tai vastaavan laitteen avulla.

Alaspäin avautuvien uuniluukkujen tulee avautua vaakatasoon ja niiden tulee kestää ruoan paino. Uuniluukuissa tulee olla lukitus- laitteet.

Veitsitelineiden tulee olla sellaiset, että veit- set kiinnittyvät varmalla tavalla.

4 luku

Kulkutiet ja työtasot

Määritelmät

35 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *pääkulkutiellä* säännöllisesti käytettävää kulkutietä, kuten kannella keulan ja perän välistä kulkutietä tai konehuoneen eri osastojen välistä kulkutietä;

2) *kaltevuudella* kulmaa vaakatasoon nähden;

3) *laskuportailla* aluksen ja laiturin välistä nostolaitteella varustettua kulkurakennelmaa, jonka kaltevuus on yli 20°;

4) *kulkusillalla* aluksen ja laiturin välistä kulkurakennelmaa, jonka kaltevuus on enintään 20°;

5) *portailla* eri tasojen välistä kiinteää kulkutietä, jonka kaltevuus on 20°—55°;

6) *tikkailla* eri tasojen välistä kiinteää kulkutietä, jonka kaltevuus on yli 55° ja enintään 90°;

7) *porrastasolla* portaiden ja *tikastasolla* tikkaiden yläpäässä olevaa tasoa;

8) *lepotasolla* tasoa, joka jakaa portaat tai tikkaat osiin; sekä

9) *askelmalla* portaissa ja tikkaissa tai erikseen olevaa jalansijaa.

Kulkutiet alukseen

36 §

Aluksen ja laiturin välisen kulkutien tulee johtaa mahdollisimman suoraan laiturilta kansirakennukseen. Kulkutien tulee tarvittaessa olla selvästi merkitty. Kulkutien tulee mikäli mahdollista sijaita erillään lastinkäsittelystä ja olla erotettu koneiden ja laitteiden vaaravyöhykkeestä. Kulkutienä tulee yleensä olla laskuportaat tai kulkusilta.

Laskuportaiden ja kulkusillan tulee olla riittävän lujat ja rakennetut suomalaisen standardin mukaan tai olla muuten hyväksyttävää rakennetta. Laskuportaat ja kulkusilta tulee voida luotettavalla tavalla kiinnittää alukseen.

Milloin kulkutienä toimii lastitilan kannelle johtava portti tai ramppi, tulee portista tai rampista sekä kannesta kiinteällä tai riittävän lujalla irrotettavalla esteellä erottaa vähintään 0,60 m leveä kulkutie.

37 §

Laskuportaiden tulee olla niin pitkät, että ne kaltevuuden ollessa enintään 50° ulottuvat 1,0 m:n korkeudelle vedenpinnasta kaikissa esiintyvissä viippaus- ja syväytilanteissa. Laskuportaiden ja kulkusiltojen leveyden tulee olla vähintään 0,55 m ja suojakaiteiden etäisyyden toisistaan vähintään 0,60 m.

Laskuportaissa on oltava vaakasuorat tasot molemmissa päissä sekä pituuden ylittäessä 15 m myös lepotaso.

Jolleivät laskuportaiden askelmat ole vaakatasoon kääntyviä, tulee askelmien olla niin muotoillut, että jalka saa kunnollisen tuen portaiden eri kaltevuusasennoissa.

38 §

Laskuportaissa ja kulkusillassa tulee olla vähintään 0,90 m:n korkuiset riittävän lujat kaiteet molemmin puolin. Käsijohteiden lisäksi tulee olla vähintään yksi välijohte. Kaiteiden pystytukien etäisyys toisistaan saa olla enintään 1,50 m, jos välijohteena on köysi tai ketju. Jos tuet ovat irrotettavat, on ne voitava kiinnittää luotettavasti paikalleen.

Kulkusillan ja tarvittaessa laskuportaiden laiturilla lepävään pään tulee olla varustettu suojatuilla pyörillä tai rullalla.

Laskuportaiden ja kulkusillan alla käytettävää suojaverkkoa varten tulee olla tarkoituksenmukaiset kiinnityspisteet.

Portaiden ja tikkaiden rakenne

39 §

Portaissa ja tikkaissa tulee molemmin puolin olla käsijohte.

Portaissa tulee mikäli mahdollista käsijohteiden välisen etäisyyden olla vähintään 0,60 m ja askelmien pinnaltaan olla vähintään 0,55 x 0,15 m. Askelman takareunan ja seuraavan askelman etureunan välille ei saa jäädä vaakasuoraan mitattuna 20 mm:ä suurempaa rakoa.

Tikkaissa tulee käsijohteiden välisen etäisyyden olla vähintään 0,40 m ja askelman leveyden 0,35 m. Askelman tulee taata jalalle riittävä tuki.

Pystysuorissa tikkaissa ei tarvitse olla erillistä käsijohdetta mikäli tikkaiden rakenne antaa riittävän tuen kädelle.

Mastoissa, puomimastoissa ja vastaavissa paikoissa olevien tikkaiden leveyden tulee olla

vähintään 0,25 m, jollei kysymyksessä ole muu hyväksyttävä tikasrakenne.

40 §

Tikkaat on asennettava siten, että askelman etureunan ja laipion tai vastaavan välinen etäisyys on vähintään 0,15 m.

Porras- tai tikaskohtaisesti on askelmien välin oltava vakio ja askelmien tulee olla vaaka-suorassa.

Erillisten askelmien tulee olla sellaiset, että jalan luistaminen sivusuunnassa askelmalta pois on estetty.

Irtotikkaiden tulee olla suomalaisen standardin mukaisia tai muuten hyväksyttävää rakennetta. Niissä tulee olla liukuesteet ja ne tulee voida kiinnittää yläpäästään.

41 §

Portaissa ja tikkaissa tulee olla lepotasot kaiteineen vähintään 6 m:n välein pystysuoraan mitattuna. Lepotason tulee olla vähintään yhtä leveä kuin portaat tai tikkaat ovat tai vähintään 0,60 x 0,60 m. Mastoissa, puomimastoissa sekä muissa vastaavissa paikoissa olevien tikkaiden lepotasoksi riittää kaksi rinnakkain olevaa puolaa sekä nojaamisen kestävä suojakaari. Lepotasoja ei vaadita yksinomaan hätäteiksi tarkoitetuilla kulkuteilla.

Käsijohteiden tai erillisten kädensijojen ja tikkaiden selkäsuojan tulee ulottua noin 1 m porras-, tikas- tai vastaavan tason yläpuolelle.

Portaat ja tikkaat, joiden kaltevuus on alle 80° ja joita ei rajaa laipio tai vastaava, tulee varustaa kaiteella, jonka korkeus on vähintään 1,0 m askelman etureunasta pystysuoraan mitattuna. Välijohdetta ei tarvita, jollei aukon suuruus ylitä 0,5 m:ä kohtisuoraan käsijohteen nähden mitattuna.

42 §

Jos tikkaat ovat yli 5 m:n korkuisia ja kaltevuus ylittää 70° tai jos niiltä on lastisuojaan putoamisen vaara eikä putoamisvaaraa ole muulla tavalla estetty, tulee niissä olla selkäsuoja perustasosta 2,5 m:n korkeudesta lähtien.

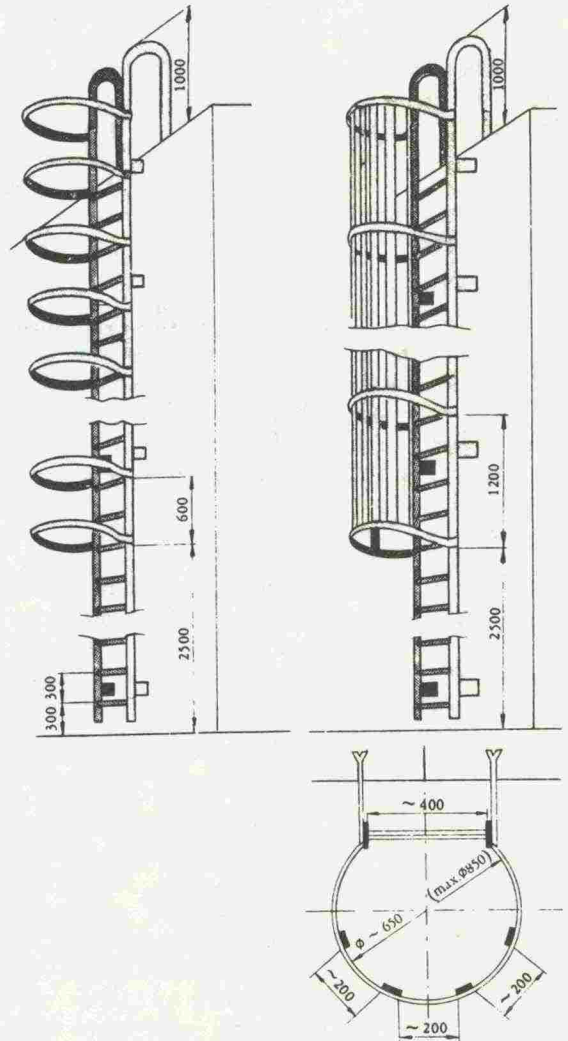
Edellä 1 momentissa olevasta määräyksestä voidaan poiketa kulkuteillä:

- 1) jota käytetään erittäin harvoin;
- 2) jolla selkäsuoja on haittana työlle tai muulle toiminnalle; tai
- 3) jolla selkäsuoja on korvattu muulla hyväksyttävällä rakenteella.

Selkäsuojan rakenteen tulee olla alla olevan kuvan mukainen.

Vaihtoehto 1

Vaihtoehto 2

Aluksessa olevia kulkuteitä ja työtasoja koskevia yleisiä määräyksiä

43 §

Kulkuteiden tulee tarvittaessa olla tarkoituksenmukaisesti merkityt tai erotetut koneiden ja laitteiden vaaravyöhykkeestä. Jos vaaravyöhykkeeseen joutuminen aiheuttaa välitöntä vaaraa, tulee kulkutie erottaa kiinteällä esteellä, kuten kaiteella.

Pääkulkuteiden vapaan leveyden tulee olla vähintään 1,0 m mitattuna 1,0 m:n korkeudella

kannesta. Alle 400 tonnin aluksessa leveys voi olla 0,80 m. Pollareiden ja vastaavien esteiden kohdalla vapaan leveyden tulee olla vähintään 0,60 m kannen tasossa mitattuna. Muiden kuin pääkulkuteiden vapaan leveyden tulee olla vähintään 0,60 m.

Kulkutien vapaan korkeuden tulee olla vähintään 2,0 m. Alle 400 tonnin aluksessa korkeuden tulee olla vähintään 1,90 m. Tästä voidaan poiketa harvoin käytetyllä kulkutiellä ja paikallisten rakenteiden kohdalla. Pääkulkutiellä vapaa korkeus ei kuitenkaan saa alittaa 1,90 m:ä.

44 §

Oviaukon korkeuden tulee olla vähintään 1,90 m ja alle 400 tonnin aluksessa vähintään 1,85 m kannesta mitattuna. Oviaukon vapaan leveyden tulee olla vähintään 0,60 m.

Muiden kuin hätäteiden ovet eivät saa johtaa suoraan portaisiin tai tikkaisiin vaan porras- tai tikastasolle, ellei putoamisvaara ole muutoin estetty. Porras- tai tikastason tulee olla vähintään 0,60 x 0,60 m.

Ovissa tulee olla tarkoituksenmukainen laite, jonka avulla ovi pysyy tarvittaessa aukiasennossa. Raskaiden ovien tulee olla siten asennetut, etteivät ne pääse iskeytymään toisiinsa tai aiheuttamaan puristumisvaaraa.

45 §

Kulkuteillä ja työtasolla tulee tarvittaessa olla kaide tai käsijohde. Milloin korkeus alemmasta tasosta ylittää 0,50 m, on kulkutie tai työtaso mikäli mahdollista varustettava kaiteella ja jalkalistalla.

Kaiteen korkeuden tulee olla vähintään 1,0 m ja se on varustettava vähintään yhdellä vaakasuoralla välijohteella siten, ettei aukon pystysuora mitta ylitä 0,50 m:ä, tai pystysuorilla tangoilla, joiden etäisyys toisistaan ei saa ylitää 0,17 m:ä. Säälle alttiilla kansilla tulee välijohteita olla vähintään kaksi, jolloin alin aukko saa olla enintään 0,23 m korkea. Jalkalistan korkeuden tulee olla vähintään 60 mm.

Käsijohteen tulee olla noin 1 m:n korkeudella. Sen tulee taata hyvä ote ja sen tulee olla vähintään 50 mm:n etäisyydellä laipiosta tai vastaavasta. Johteen tulee olla siten muotoiltu, etteivät vaatteet tartu siihen.

Milloin kannessa olevan aukon ympärillä ei ole kehystä tai kehyksen korkeus on alle 0,75 m, tulee aukon ympärillä olla tarkoituksenmukaiset suojalaitteet putoamisvaaran estämiseksi.

Jos suojalaitteena on irrotettava kaide, tulee sen olla riittävän tukeva, vähintään 0,90 m:n korkuinen ja se tulee voida varustaa vähintään yhdellä välijohteella.

46 §

Työtasoille ja kulkuteille, joiden korkeus alemmasta tasosta on yli 0,50 m, tulee johtaa portaat, tikkaat tai askelmat. Työtiloissa olevat esteet, kuten lastisuojaossa oleva akselitunneli, tulee varustaa askelmilla ja kädensijoilla.

Vapaan korkeuden tulee portaissa ja tikkaisissa olla vähintään 2,0 m ja alle 400 tonnin aluksessa vähintään 1,85 m mitattuna pystysuoraan askelman etureunasta. Pystysuorissa tikkaissa tulee vapaan tilan olla vähintään 0,60 m tikkaista vaakasuoraan mitattuna.

Alas johtavat portaat, tikkaat tai askelmat eivät saa sijaita työskentelypaikan välittömässä läheisyydessä. Milloin tämä ei ole vältettävissä, tulee putoamisvaara estää itsesulkeutuvalla portilla tai muulla tavalla.

Kulkutiet ja työtasot kannella

47 §

Laidasta laitaa ulottuvien ulkokansien välisten sekä keula- tai peräkorokkeelle johtavien portaiden leveyden tulee olla mikäli mahdollista 0,85 m ja vähintään 0,60 m. Alle 400 tonnin aluksessa portaat voidaan korvata tikkailla, joiden kaltevuus on enintään 60°.

Säännöllisesti käytettävän, kannessa olevan kulkuaukon vapaan tilan tulee olla vähintään 0,60 x 0,60 m. Kulkuaukon kehyksessä tulee tarvittaessa olla tikkaiden jatkona samassa linjassa jalan- ja kädensijat.

Kulkuaukon saranoidun kannen on avauduttava noin 100°. Sen on lukkiuduttava itsetoimisesti aukiasentoon. Kansi on voitava avata kummaltakin puolelta.

Kannessa olevan nostolava-aukon päissä, joiden on oltava vapaat lastinkäsittelyn takia, tulee olla pakko-ohjatut puomit tai muu suoja. Puomin tulee olla suoja-asennossa aina kun nostolava ei ole kyseisen kannen tasossa.

48 §

Mastoissa, puomimastoissa sekä muissa vastaavissa paikoissa olevat työskentelypaikat tulee tarvittaessa varustaa työtasolla ja kaiteilla sekä tarpeellisilla turvaköyden kiinnityspisteillä.

Ikkunoiden ulkopuolelta tapahtuvaa pesua varten tulee sopivalla korkeudella olla työtaso sekä laite turvaköyden kiinnitystä varten, jollei työtä voida turvallisesti suorittaa kannelta, muulta tasolta tai tarkoitukseen hyväksytyltä telineeltä.

Mastoissa ja ikkunanpesuun tarvittavien työtasojen leveyden tulee olla vähintään 0,30 m. Tasona tulee olla nystyrälevy, ritilä tai rinnakkain asennetut tangot, joiden vapaa väli saa olla enintään 50 mm. Tasoissa ei tarvitse olla jalkalistaa.

Kulkutiet kansinostureihin

49 §

Nosturin ohjaamoon ja huoltokohteisiin tulee johtaa kiinteä ja turvallinen kulkutie kaikissa niissä asennoissa, joissa nosturia käytetään tai saatetaan käyttää, mikäli tämä ei johda kohtuuttomiin teknisiin ratkaisuihin. Kulkutienä tulee olla tikkaat tai portaat. Lisäksi nosturissa tulee olla tarkastusviranomaisen hyväksymä varatie.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kulkutie tulee ainakin olla käytettävissä nosturin merikuljetusasennossa ja asennoissa, joissa nosturi on aluksen ulkopuolista lastinkäsittelylaitteistoa käytettäessä sekä nosturia huollettaessa.

Jollei nosturista johtavaa kulkutietä jostakin syystä voida käyttää nosturin kaikissa asennoissa, on sen oltava tehokkaasti suljettu tai siten muotoiltu ettei epähuomiosta aiheudu puotamisvaaraa ohjaamosta poistuttaessa.

Pystysuorat nosturiin johtavat tikkaat, joiden pituus on yli 3,0 m, ja 3,0 m:ä lyhyemmät tikkaat, joiden sijoitus aiheuttaa lastisuojaan puotamisen vaaran, tulee varustaa 42 §:n 2 momentin mukaisella selkäsuojalla.

Kulkutiet lastisuojiin

50 §

Lastisuojaan johtavana kulkutienä tulee olla kiinteät portaat tai tikkaat. Kulkutien tulee mikäli mahdollista sijaita lastiluukun ulkopuolella.

Kulkuaukon läheisyydessä ei saa olla laitteita, jotka estävät turvallisen pääsyn kulkutielle tai estävät aukon kannen aukaisemisen.

51 §

Kuivalastialuksessa, jonka kansien välinen tai alimman kannen ja lastisuojaan pohjan välinen korkeusero on yli 12 m, sekä säiliöaluksessa, jossa korkeusero on yli 4 m, tulee kulkutienä olla portaat tai tikkaat, joiden kaltevuus on enintään 70°.

Kuivalastialuksen lastisuojaan, jonka pituus tai leveys on yli 20 m, tulee johtaa vähintään kaksi kulkutietä, joiden tulee sijaita lastisuojaan eri päissä. Jos lastisuojaan tulee olla loivat tikkaat tai portaat, voi toisena kulkutienä olla pystysuorat tikkaat.

Irtolastialuksessa on tikkaat sijoitettava niin, että lastinkäsittelystä johtuva vaurioitumisvaara on mahdollisimman pieni. Kaltevien tikkaiden korvaaminen pystysuorilla tikkailla voidaan hyväksyä, jos tikkaat on asennettu samaan linjaan toistensa jatkoksi ja jos korkeusero kannelta lastisuojaan pohjaan ei ylitä 18 m:ä.

52 §

Säiliöaluksen yli 35 m pitkiin lastisäiliöihin tulee johtaa vähintään kaksi kulkutietä, joiden tulee sijaita lastisäiliöiden eri päissä. Askemat on tehtävä kahdesta rinnakkaisesta 22 × 22 mm:n teräspuolasta, jonka kulma on asennettu ylöspäin. Kulkutiet kaiteineen on kiinnitettävä tukevasti säiliöiden teräsrakenteeseen.

Säiliöaluksen lastisäiliön pohjalla on joko pohjarakenteiden päälle rakennettava kulkutie tai pohjarakenteisiin tehtävä vähintään 0,60 x 0,80 m:n kokoiset kulkuaukot enintään 0,60 m:n korkeudelle pohjalevystä. Kulkuteiden tulee olla vähintään 0,60 m leveät ja ne on varustettava 0,9 m korkeilla välijohteisilla kaiteilla. Mikäli kaiteita on vain kulkutien toisella puolella, on vastakkaiselle puolelle asennettava jalkalista. Pääsy säiliön pohjalta kulkutielle on järjestettävä tikkailla tai askelmilla. Kulkuaukkojärjestelyä käytettäessä on liikkumisen helpottamiseksi asennettava tarkoituksenmukaisia askelmia ja kädensijoja.

Kulkutiet ja työtasot konehuoneessa, pumppuhuoneessa tai vastaavissa tiloissa

53 §

Konehuoneen ja säiliöaluksen lastipumppuhuoneen eri tasojen välisenä pääkulkutienä tulee olla portaat. Portaiden leveyden tulee mikäli mahdollista olla 0,85 m ja vähintään 0,60

m. Alle 400 tonnin aluksessa pääkulkutienä voi olla tikkaat, joiden kaltevuus on enintään 60°.

Säännöllisesti käytettävän kulkutien ja työtason tulee olla työn kannalta riittävän tilava. Kiinteän koneen käytössä ja valvonnassa tarvittavan kulkutien ja työtason vapaan leveyden tulee olla vähintään 0,60 m ja vapaan korkeuden vähintään 2,0 m. Alle 400 tonnin aluksessa kyseisen leveyden tulee olla vähintään 0,40 m ja korkeuden vähintään 1,90 m.

54 §

Harvoin käytettävän kulkutien ja työtason sekä hätätien vapaan leveyden tulee olla vähintään 0,40 m ja vapaan korkeuden 1,90 m. Ainoastaan rakenteellisen esteen kohdalla, kun esteen korkeus on enintään 0,70 m, saa kulkutien ja työtason vähimmäisleveys olla 0,30 m. Vapaa korkeus voi rakenteellisen esteen kohdalla olla 1,20 m.

Akselitunneliin tai vastaavaan tilaan johtavan vesitiiviin oven korkeuden tulee mikäli mahdollista olla vähintään 1,70 m ja oven vapaan leveyden vähintään 0,50 m.

Polttoainetankkiin, keulapotkurihuoneeseen tai vastaavaan tilaan tulee, mikäli korkeusero on yli 6 m, johtaa tikkaat, joiden kaltevuus on enintään 70°.

Harvoin käytettävän kulkuaukon vapaan tilan tulee olla vähintään 0,40 x 0,60 m. Kulkuaukon kulmat voivat olla pyöristettyjä.

5 luku

Erinäiset määräykset

55 §

Tämän päätöksen noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset. Työsuojeluhallituksella on oikeus hakemuksesta myöntää poikkeus tämän päätöksen määräyksestä, edellyttäen, että työntekijän turvallisuus on muulla tavoin turvattu.

Milloin alle 200 tonnin alukseen ei ole mahdollista soveltaa tämän päätöksen pituus-levyyskorkeusmittoja rakennetta oleellisesti muuttamatta voidaan mitoista sallia poikkeuksia enintään 20 %.

Milloin alle 100 tonnin alukseen tai muuhun alukseen ottaen huomioon sen erityinen käyttötarkoitus ei ole mahdollista soveltaa tämän päätöksen määräyksiä erityisen käyttötarkoituksen vaatimaa rakennetta oleellisesti muut-

tamatta, voidaan määräyksistä sallia poikkeuksia, edellyttäen, että työntekijän turvallisuus on muulla tavoin turvattu.

56 §

Tarkempia määräyksiä tämän päätöksen soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö laivatyöturvallisuuslain 10 §:ssä tarkoitettua lautakuntaa kuultuaan.

57 §

Tämä päätös ja sen nojalla annetut tarkemmat määräykset sekä mahdolliset työpaikkaa koskevat työsuojeluhallituksen antamat poikkeusluvut on oltava nähtävänä aluksessa.

58 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981.

Tämän päätöksen 5 §:ssä määrätty velvollisuus ilmoittaa uusi alus työsuojeluhallituksen tarkastettavaksi koskee vain sellaista alusta, joka tilataan kuuden kuukauden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta tai myöhemmin.

59 §

Sellaiseen alukseen,

1) joka on käytössä tai valmiina tämän päätöksen voimaan tullessa;

2) joka on tilattu ennen tämän päätöksen voimaantuloa tai joka tilataan ennen kuin päätöksen voimaantulosta on kulunut kuusi kuukautta; tai

3) joka ostetaan käytettynä ulkomailta,

sovelletaan tämän päätöksen 9 §:n, 10 §:n 2 momentin, 15 §:n, 16 §:n 2 momentin, 17 §:n 2 momentin, 18 §:n 3 momentin, 19 ja 20 §:n, 21 §:n 1 ja 3 momentin, 22, 23 ja 25 §:n, 26 §:n 1 ja 2 momentin, 29 §:n, 30 §:n 2 ja 3 momentin, 31 §:n 1 ja 2 momentin, 32 §:n 2 momentin, 33 §:n 1 momentin, 34 §:n 1 ja 2 momentin, 36 §:n 3 momentin, 37 §:n 1 ja 2 momentin, 39 §:n 1—3 ja 5 momentin, 40 §:n 1 ja 2 momentin, 41 §:n 1 ja 3 momentin, 42 §:n, 43 §:n 2 ja 3 momentin, 44 §:n 1 ja 2 momentin, 45 §:n 2 momentin, 46 §:n 2 momentin, 47 §:n 1, 3 ja 4 momentin, 48 §:n 2 ja 3 momentin sekä 51—54 §:n määräyksiä vain soveltuvin osin sikäli kuin mainituissa määräyksissä tarkoitetuissa aluksen rakenteissa tai laitteissa havaitaan puutteellisuuksia tai epäkoh-
tia, joista voi aiheutua työntekijälle ilmeinen hengen tai terveyden menettämisen vaara.

Jos 1 momentissa tarkoitetun aluksen työskentelytiloja tai laitteita olennaisesti muutetaan, sovelletaan niihin kuitenkin myös siinä mainittuja säännöksiä, edellyttäen että muutostyöt aloitetaan kuuden kuukauden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta tai myöhemmin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1981

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Luja-Penttilä*

60 §

Sovellettaessa tätä päätöstä 59 §:ssä tarkoitettuun alukseen työsuojeluhallitus voi sallia poikkeuksia päätöksessä annetuista numeroarvoista, mikäli tällä ei ole oleellista merkitystä työturvallisuuden kannalta.

Vt. vanhempi hallitussihteeri Esa Lonka

Valtioneuvoston päätös laivatyössä noudatettavista järjestysohjeista

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1981

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt 28 päivänä heinäkuuta 1967 annetun laivatyöturvallisuuslain 11 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 1 päivänä helmikuuta 1974 annetussa laissa (110/74):

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 §

Tätä päätöstä sovelletaan laivatyöturvallisuuslaissa (345/67) tarkoitettuun työhön.

2 §

Työntekijöitä työhön sijoitettaessa tulee ottaa huomioon työntekijöiden pätevyys ja kokemus sekä huolehtia siitä, että työntekijöitä on työturvallisuuden kannalta riittävä määrä.

Työ on järjestettävä niin, ettei työasento tarpeettomasti väsytä työntekijää. Milloin työ haittaa voidaan tehdä istuen, on työpaikalla oltava tarkoituksenmukainen istuin.

Milloin työstä aiheutuu työntekijälle terveyden menettämisen vaaraa tai erityistä rasitusta tahi kulumista, jota ei voida suojelutoimenpiteillä riittävästi poistaa, on altistusaika sellaisessa työssä rajoitettava.

3 §

Milloin sääolosuhteet voivat aiheuttaa työntekijälle terveyden menettämisen tai tapaturman vaaraa, työtä ei tule suorittaa, ellei se ole meriturvallisuuteen liittyvää työtä.

4 §

Milloin työntekijä joutuu työskentelemään yksin sellaisessa työssä tai työskentelypaikassa, joka ei ole ilmeisen turvallinen, tulee, jollei työntekijä ole työtä johtavan henkilön välittömän valvonnan alaisena, järjestää muu tehokas määräajoin toistuva tarkkailu.

5 §

Työntekijän on käytettävä sellaista vaatetusta, ettei siitä aiheudu tapaturman vaaraa.

Jos työn laatu tai työolosuhteet edellyttävät erityistä suojavaatetusta tapaturman tai sai-

rastumisen vaaran vähentämiseksi, on työnantajan annettava se työntekijän käyttöön.

Ennen työn aloittamista on tarkistettava tarvittavien henkilökohtaisten suojeluvälineiden kunto sekä varmistauduttava siitä, että suojeluvälineiden käyttäjät ovat perillä niiden oikeasta käyttötavasta.

6 §

Milloin putoamisvaaraa ei ole kiinteillä kai-teilla tai muulla tavalla voitu ehkäistä, on ennen työn aloittamista ryhdyttävä tarvittaviin suojelutoimenpiteisiin.

7 §

Työskentelypaikoilla on noudatettava järjestystä ja siisteyttä. Koneita, laitteita sekä työvälineitä on säilytettävä niille erityisesti osoitetuissa paikoissa.

Koneet, välineet ja muut laitteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa. Tarvittaessa on vialliset laitteet poistettava käytöstä.

8 §

Aluksella käytettävien terveydelle vaarallisten aineiden pakkausten tulee olla merkittyjä terveydelle vaarallisten aineiden tunnistus- ja merkintäjärjestelmästä annetun valtioneuvoston päätöksen (286/78) mukaisesti tai vastaavalla tavalla.

Työnjohdon ja työntekijöiden saatavilla tulee olla edellä mainitun päätöksen mukaisen käyttöturvallisuustiedotteen sisältämät tiedot.

Lirottimia käsiteltäessä on terveyshaitan lisäksi kiinnitettävä huomiota myös palo- ja räjähdysvaaran torjumiseen.

9 §

Työskentelyn aikana tulee valaistuksen olla tarkoituksenmukainen.

Kuljetettavaa sähkövalaisinta saa käyttää vain, milloin riittävää kiinteää valaistusta ei ole

järjestetty. Tällaisen sähkövalaisimen tulee olla siten suunniteltu, että sitä voidaan turvallisesti kulliettaa.

2 luku

Nostotyöt ja nostolaitteiden käyttö

10 §

Nostolaitteen käyttäjän tulee ennen käyttöä varmistua siitä, että laite toimii normaalisti ja että nostolaitteen yhteydessä käytettävät apuvälineet ovat luotettavasti kiinnitetyt sekä asianmukaisessa kunnossa.

Nostolaitteita tai apuvälineitä ei saa kuormittaa yli suurimman sallitun määrän. Nostoisia tulee ottaa huomioon nostolaitteen sekä apuvälineiden käyttöasentojen muodostamat rajoitukset. Nostoa ei saa suorittaa, ellei nostettavan taakan painosta ole selvyttä.

Taakkaa ei saa jättää nostolaitteeseen riippumaan, ellei laite taakan riippuessa ole nostolaitteen käyttäjän valvonnassa.

Milloin nostolaitteen käyttäjä ei koko ajan näe työskentelyaluetta ja liikuteltavaa taakkaa tai milloin työntekijän turvallisuus muuten niin vaatii, tulee määrätä merkinantaja.

11 §

Raskaita taakkoja ei saa nostaa aluksen ollessa kulussa, milloin aluksen ohjailusta tai merenkäynnistä johtuvat liikkeet saattavat aiheuttaa tapaturman vaaran.

Lastipuomia ei saa nostaa eikä laskea aluksen ollessa kulussa, mikäli aluksen ohjailusta tai merenkäynnistä johtuvat liikkeet saattavat aiheuttaa tapaturman vaaran.

12 §

Henkilökuljetus on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen hyväksytyllä laitteella.

3 luku

Aluksen kiinnitys- ja irrotustyöt

13 §

Aluksen kiinnitykseen ja hinaukseen saa käyttää vain tarkoitukseen sopivia, hyväkuntoisia ja riittävän kestäviä köysiä ja laitteita.

Kansialueet, joilla tehdään kiinnitys- tai irrotustyötä, tulee pitää puhtaina lumesta ja jäätä tai hiekoittaa.

14 §

Aluksen kiinnitys- tai irrotustyötä valvovalle henkilölle ei saa määrätä sellaisia tehtäviä, jotka saattavat estää tai haitata hänen valvontatyötään. Työtä valvovan henkilön tulee voida seurata komentosillalta annettavia määräyksiä sekä ohjata ja valvoa köysien liikkuttelua ja kiinnitystä sekä aluksella että vastaanotto- tai irrotuspaikassa.

Kiinnitys- tai irrotustyötä valvovan henkilön tulee huolehtia siitä, että työntekijät sijoittuvat eri työvaiheiden aikana mahdollisimman turvallisesti ja ettei työntekijä joudu kiinnitysköyden muodostamaan silmukkaan. Erityisesti tulee ottaa huomioon kireällä olevan köyden mahdollisesta katkeamisesta tai sen hallinnan menettämisestä aiheutuvat vaaratekijät.

15 §

Hinausköyttä kiinnitettäessä tulee valvoa, ettei hinaava alus ala vetää ennen kuin köyden kiinnitys aluksessa on loppuun suoritettu.

Ankkuria laskevan henkilön tulee tarvittaessa käyttää suojalaseja.

16 §

Siirrettäessä köysiä vintturin nokalta pollareihin tulee varmistua siitä, että käytettävät pidättimet ovat riittävän kestäviä. Köyden siirron nokalta pidättimen varaan tulee tapahtua varovaisesti ja ilman nykäisyä. Erityisesti tulee ottaa huomioon, ettei köyttä siirrettäessä pidättimeen kohdistuvaa vetokuormaa lisätä aluksen toisessa päässä samanaikaisesti tapahtuvalla köyden kiristämisellä.

Kiinnitysvintturia käytävää henkilöä ei saa määrätä huolehtimaan vintturin nokalla olevasta kiinnitysköydestä.

Käytettäessä vintturin nokkaa köyden vetämiseen tulee köyden käsittelijän seistä nokan takana köyden tulosuuntaan nähden.

4 luku

Työskentely paikassa, jossa on putoamisvaara

17 §

Sellaisessa paikassa, jossa on putoamisvaara, ei ilman pakottavaa syytä saa työskennellä, milloin aluksen ohjailusta tai merenkäynnistä johtuvat liikkeet saattavat johtaa putoamisen vaaraan.

18 §

Aluksen ulkosivulla, joko telineellä tai lautalla työskenneltäessä tulee kannella olla hen-

kilö, joka valvoo, ettei ulkosivulla työskentelevien välineisiin kuuluvia köysiä tai muita kiinnikkeitä erehdyksessä irroteta. Hänen tulee muutoinkin tarpeen mukaan huolehtia ulkosivulla työskentelevien turvallisuudesta.

Aluksen ulkosivulla ei ilman pakottavaa syytä saa työskennellä aluksen ollessa kulussa.

19 §

Työskenneltäessä peräsimen, potkurin tai ankkurin läheisyydessä tulee niiden liikuttelu estää varmalla tavalla. Ankkurikettingin kiinnitys tulee varmistaa lukitsemalla.

Ennen työn aloittamista radio- ja tutka-antennin läheisyydessä on varmistettava, ettei laitteita tahattomasti ja virheellisesti käynnistetä työskentelyn aikana.

Ennen sumusireenin käyttöä tulee sireenin läheisyydessä työskenteleviä varoittaa.

20 §

Työskenneltäessä mastossa, tikkailla, pursimiehen tuolissa, telineellä tai muussa sellaisessa paikassa, jossa on putoamisvaara, tulee käyttää turvavyötä ja tarkoituksenmukaista turvaköyttä.

Turvaköysi tulee kiinnittää varmalla tavalla sellaiseen pitävään paikkaan, jossa köysi ei sula, pala tai hankaudu poikki.

Jollei turvaköyden tarkoituksenmukainen kiinnittäminen muuten ole mahdollista, voidaan turvaköyden kiinnityksessä turvavyöhön käyttää jarrulukkoa. Turvaköyden tulee olla niin pitkä, että se ulottuu alla olevalle turvalliselle tasolle.

5 luku

Aluksen lastauksen ja purkauksen liittyvät työt

21 §

Liikuteltaessa lastiluukkuja koneellisesti tulee käyttää tehtävään kulloinkin erityisesti määrättyä merkinantajaa, milloin käyttäjä ei täydellisesti näe luukkujen liikkumisaluetta. Käyttäjän tai merkinantajan tulee valvoa, että laitteet eivät liikkeessaan aiheuta tapaturman vaaraa. Luukkujen käsittelyssä tulee noudattaa valmistajan antamia ohjeita.

Avattuja koneellisia luukkuja ei saa jättää siirtoköysien varaan, vaan ne on lukittava luukun varustukseen kuuluvilla lukituslaitteilla.

Paikaltaan poistetut luukut ja palkit tulee asettaa siten, etteivät ne aiheuta tapaturman vaaraa eivätkä estä tai haittaa liikkumista kansilla taikka pääsemistä lastisuojiin kulkurakennelmille. Luukkuaukeamassa olevat palkit tulee kiinnittää varmalla tavalla. Palkkeja ei saa käyttää kulkutienä.

22 §

Työskentely alueella, jonka yli nostetaan taakkoja, on kielletty.

Milloin lastauksen tai purkauksen aikana joudutaan käyttämään lastisuojiin johtavia kulkurakennelmia tai työskentelemään lastisuojiissa, tulee työtä valvovan henkilön huolehtia siitä, etteivät lasti tai lastausvälineet aiheuta työntekijöille tapaturman vaaraa.

Aluksen lastisuojiin ollessa tyhjinä tai osalastissa tulee avonaiset lastiluukut ja kulkukotit suojata työntekijäin putoamisen estämiseksi.

6 luku

Koneiden ja laitteiden huolto- ja korjaustyöt

23 §

Huollettavaan tai korjattavaan koneeseen kuuluvia suojalaitteita ei saa poistaa eikä koneeseen kuuluvia osia saa alkaa irrottaa ennen kuin kone on pysähtynyt ja tapaturman vaaraa aiheuttavat kuumat osat ovat riittävästi jäähtyneet.

Työskentelyn ajaksi poistettujen kaiteiden sekä kulkutienä käytettyjen levyjen ja tasojen poistamisesta syntyneet aukot tulee tarkoituksenmukaisesti suojata työntekijöiden putoamisen estämiseksi.

Ennen koneen, putkiston, venttiilin tai muun laitteen huoltoon tai korjaukseen ryhtymistä on huolehdittava siitä, että laitteessa mahdollisesti oleva paine, öljy, höyry, kaasu tai muu aine, joka voi aiheuttaa tapaturman vaaraa, poistetaan ja sen syöttö laitteeseen estetään työskentelyn ajaksi varmalla tavalla. Koneissa ja putkistoissa olevat vaaraa aiheuttavat paine-, öljy-, höyry- ja kaasuvuodot tulee paikallistaa ja korjata.

24 §

Huollon, korjauksen tai epäkuntoisuuden vuoksi pysäytetyn koneen tahaton käynnistys on estettävä teknisin keinoin ja koneen hallintalaitteen luokse on asetettava käynnistyskielto-taulu.

Aluksen pääkonetta ei saa käynnistää eikä sen kampiakselia tai potkuriakselia pyörittää, ellei ole varmistettu, ettei laitteiden liikkeistä aiheudu tapaturman vaaraa konehuoneessa tai potkurin vaikutusalueella. Mainittujen laitteiden liikkeet, jotka aiheutuvat aluksen ulkopuolisista tekijöistä kuten merenkäynnistä tai muiden alusten potkurivirroista, tulee huolto- ja korjaustöiden ajaksi varmallalla tavalla estää. Irrotettujen koneenosien ja laitteiden sekä työkalujen liikkuminen ja putoaminen tulee estää.

Työskenneltäessä kattilassa, painesäiliössä tai vastaavassa tilassa on käytettävä suojajännitteistä valaisinta. Suojamuuntaja tai muuttaja on sijoitettava kyseisen tilan ulkopuolelle. Valaisimessa on oltava suojalasi tai -kehikko.

25 §

Sähkölaitteiden asennusta, huoltoa tai korjausta saa suorittaa vain henkilö, jolla on siihen vaadittava pätevyys.

Sähkölaitteita on käsiteltävä erityisen varovaisesti. Ennen työn aloittamista on varmistettava, ettei laitteessa ole jännitettä ja ettei jännitettä voida kytkeä päälle vahingossa.

Jos jännite ylittää 250 voltia, ei sähkötyötä saa tehdä yksin ja työn tulee olla valvottua.

26 §

Jäähdytys- ja kylmäkoneistotiloissa työskenneltäessä on huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Tilaan, jossa epäillään olevan vuotanutta jäähdytysainetta, ei saa mennä ilman paineilma-hengityslaitetta. Tilan ulkopuolella on oltava henkilö, joka on etukäteen sovitulla tavalla jatkuvassa yhteydessä tilassa oleviin ja joka voi tarpeen vaatiessa hälyttää apua. Hänellä tulee olla välittömässä läheisyydessä saatavissa tarkoituksenmukaiset suojele- ja pelastusvälineet.

Jäähdytysainepulloja kuljetettaessa tulee suojuskannen olla paikalleen asennettuna.

7 luku

Työskentely suljettuna olleessa tilassa

27 §

Suljettuna olleeseen tilaan, kuten lastitankkiin, lastisuojaan, kofferdamiin, kaksoispohjaan, pumppuhuoneeseen, kampikammioon tai muihin vastaavaan tilaan, ei saa mennä ilman asianmukaista suojaruustusta ennen kuin on varmistettu, ettei tilassa ole hapen puutetta, rä-

jähtäviä höyryjä tai kaasuja eikä myrkytysvaaraa.

Suljettuna ollut tila on tuuletettava ja tarpeen vaatiessa puhdistettava ennen kuin siellä aletaan tehdä muuta työtä. Työskentelyn aikana on huolehdittava tilan tuuletuksesta.

Suljettuna olleeseen tilaan mentäessä tai siellä työskenneltäessä on tilan ulkopuolella oltava henkilö, joka on etukäteen sovitulla tavalla jatkuvassa yhteydessä tilassa oleviin ja joka voi tarpeen vaatiessa hälyttää apua. Hänellä tulee olla välittömässä läheisyydessä saatavissa tarkoituksenmukaiset suojele- ja pelastusvälineet.

8 luku

Työskentely säiliöaluksessa

28 §

Säiliöaluksen osalastissa olevaan tai tyhjäksi purettuun lastitankkiin ei saa tilapäisestikään mennä, ellei mittauslaitteella suoritettulla tutkimuksella voida osoittaa tilan olevan vaaraton palonsyttymisen, räjähdys- sekä myrkytysvaaran suhteen. Hapen mahdolliseen puuttumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, jos lastitankki on ollut suojaakaasulla täytetty.

Eriyistä varovaisuutta on noudatettava mentäessä lastitankkiin, jossa on ollut haihtuviin öljyihin (leimahduspiste alle 60° C) kuuluvaa nestettä.

Jouduttaessa työskentelemään lastitankissa tulee tankin olosuhteita valvoa toistuvilla mittauksilla.

29 §

Mittaustehtäviin perehtyneen henkilön on suoritettava edellä tarkoitetut mittaukset. Mittaustulokset ja -ajankohdat tulee merkitä laivapäiväkirjaan.

Säiliöaluksen tankkia täytettäessä tai tyhjennettäessä tulee huolehtia siitä, ettei vajantoaukkojen luona mittauksia suorittavien henkilöiden altistus aika vajantoaukoista purkautuvan kaasun vaikutusalueella ole niin pitkä, että heille aiheutuu myrkytyksen vaara.

30 §

Milloin työntekijä joutuu tai saattaa joutua alttiiksi lastina olevan vaarallisen aineen tai kaasun vaikutukselle siten, että siitä on tai saattaa olla haittaa hänen terveydelleen, on ryhdyttävä toimenpiteisiin työntekijän suojelemiseksi.

31 §

Säiliöaluksessa on näiden määräysten ohella noudatettava merenkulku- ja satamaviranomaisen erikseen antamia turvallisuusmääräyksiä.

9 luku

Hitsaus- ja kuumennustyöt

32 §

Kaikki hitsaus-, polttoleikkaus- ja kuumennustyö on mikäli mahdollista suoritettava tarkoitukseen varatussa hitsauspaikassa. Hitsauspaikalla ei saa käsitellä palavia nesteitä, eikä paikka saa olla yhteydessä sellaiseen tilaan, jossa voi olla tai johon voi muodostua syttyviä kaasuja.

Hitsaus-, polttoleikkaus- tai kuumennustyötä saa suorittaa tilapäisessä hitsauspaikassa vain, jollei työkohdetta voida siirtää.

Hitsaustyö on sallittu tilapäisessä hitsauspaikassa vain työtä valvovan henkilön luvalla. Kaasupullot ja -letkut on sijoitettava siten, etteivät työstä aiheutuvat roiskeet ja kipinät tai lähistöllä tehtävä työ vahingoita niitä.

33 §

Hitsauspaikka ympäristöineen on ennen työn alkamista puhdistettava syttyivistä aineista. Kipinöiden joutuminen tilaan, jossa ne voivat aiheuttaa syttymisvaaran, tulee tehokkaasti estää.

Jos työkohteen yhteydessä on sellaisia tiloja, joissa työstä johtuva lämpövaikutus saattaa aiheuttaa syttymisvaaran, tulee tilaan järjestää palovartiointi.

Tiloissa, joissa on syttyvää kaasua tai palavia nesteitä, ja työkohteissa, jotka rajoittuvat tällaisten tilojen rakenteisiin siten, että työstä johtuva lämpövaikutus saattaa aiheuttaa syttymisvaaran, ei saa tehdä hitsaus-, polttoleikkaus- tai kuumennustyötä ennen kuin tilat, sekä niihin kuuluvat ja liittyvät putkistot ja venttiilit on tyhjennetty kaasuista.

34 §

Puhdistuksen ja tuuletuksen jälkeen on mitauksilla todettava, että tilat ja niihin kuuluvat laitteet ovat kaasuttomat. Kaasun ja öljyn tunkeutuminen tällaisiin tiloihin sekä niissä oleviin laitteisiin on varmalla tavalla estettävä ja putket on suljettava umpilapilla. Näissä tiloissa tapahtuvan hitsaus-, polttoleikkaus- tai kuumen-

nustyön kestäessä on toistuvilla mittauksilla varmistettava työolosuhteiden vaarattomuus.

Puhdistustoimenpiteistä ja mittaustuloksista on tehtävä merkintä laivapäiväkirjaan.

35 §

Kaasupulloja tulee käsitellä varoen ja ne tulee suojata putoavilta esineiltä ja kuumuudelta. Niiden käsittelyssä tulee lisäksi ottaa huomioon valmistajan antamat ohjeet. Kuljetuksen ja säilytyksen aikana tulee pullon suojakupu pitää paikallaan. Asetyleenipullot on aina säilytettävä pystyasennossa.

Kaasupulloja ei saa nostaa venttiilistä eikä suojakuvusta, ellei suojakupu ole sitä varten suunniteltu ja mitoitettu. Nostettaessa kaasupulloja nosturilla tai puomilla tulee pullot kiinnittää varmalla tavalla nostolaitteeseen. Nostettaessa tulee käyttää joko verkkoa, tarkoituksenmukaista nostotelinettä, nostokoria tai muuta apuvälinettä.

Työn päätyttyä tai keskeydyttyä tulee kaasupullon venttiili sulkea. Palavaa poltinta ei saa hetkeksikään jättää valvomatta, eikä sitä saa ripustaa kaasupulloon.

36 §

Kaasuhitsausvälineitä ei saa rasvata eikä öljytä, eivätkä ne muutenkaan saa joutua koskeuksiin rasvan tai öljyn kanssa.

Ennen työn aloittamista tulee tarkistaa, että letkut ovat ehjät ja että laitteet ovat siten kytketyt, ettei kaasuvuotoja esiinny. Samoin on kaarihitsausvälineiden kaapelien kunto, puikon pitimien eristys ja kaapelien liittimet tarkistettava ja liittimet kunnollisesti kiinnitettävä työkappaleeseen. Hitsattaessa irrallisia osia on paluujohdina käytettävä kaapelia. Liitin voidaan kuitenkin kiinnittää hitsausalustaan, jos työkappale on pieni.

Hitsattaessa tulee huolehtia silmien ja ihon suojaamisesta sekä läheisyydessä olevien henkilöiden turvallisuudesta. Hitsattaessa ahtaissa suljetuissa tiloissa tulee huolehtia riittävästä ilmanvaihdoista. Puhdasta happea ei saa käyttää ilmanvaihdon korvausilmana eikä puhdistustarkoitukseen.

10 luku

Maalaustyöt

37 §

Maalituotteita alukseen hankittaessa on tuotteen myyjältä vaadittava tarkka selvitys tuot-

teen koostumuksesta ja niistä haittavaikutuksista, joita tuotteen käyttöön saattaa liittyä.

Kuhunkin maalauskohteeseen tulee valita mahdollisimman vaaraton, kyseiseen tarkoitukseen sopiva maalityyppi.

Työnantajan tai hänen edustajansa tulee ennen työn aloittamista antaa työntekijälle ne tiedot, jotka maalituotteen turvallinen käsittely kulloinkin edellyttää.

38 §

Maalattaessa sisätiloissa siveltimellä tai tällä tulee tiloihin järjestää tehokas ilmanvaihto. Jollei ilmanvaihtoa saada vaarallisia liuotainaineita sisältäviä maalituotteita käytettäessä riittäväksi, tulee työntekijälle antaa tarkoitukseenmukaiset suojavälineet.

Ruiskumaalauksessa suoritettaessa on ruiskusumun hengittäminen estettävä joko paine- tai raitisilmanamaria tai yhdistelmäsuodattimella varustettua hengityksensuojainta käyttäen.

Säiliöissä, lastitankeissa tai vastaavissa umpinaisissa tiloissa maalattaessa on maalaustavasta riippumatta käytettävä paine- tai raitisilmanamaria.

11 luku

Taloustyöt

39 §

Elintarvikkeiden käsittelyssä on pidettävä erityistä huolta siisteydestä ja järjestyksestä. Työvälineet on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja ne on käytön jälkeen puhdistettava ja sijoitettava niille varatuille paikoille.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1981

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Luja-Penttilä*

Lattiat ja kulkutiet on pidettävä puhtaina, rasva tai muu liukastumista aiheuttava aine on välittömästi poistettava niiltä.

40 §

Taluskoneet on pysäytettävä ja niistä on katkaistava virta ennen puhdistamista. Samoin on meneteltävä, jos koneeseen tulee käyntihäiriö.

Jäähdytys- ja pakastehuoneiden hälytyslaitteiden ja ovien lukitusmekanismien toiminta on tarkistettava viikkotarkastuksen yhteydessä.

Jouduttaessa työskentelemään pakastehuoneessa on lämpötilan vaihtelun haitat torjuttava tarkoitukseen varatulla vaatetuksella.

12 luku

Erinäisiä määräyksiä

41 §

Tämä päätös ja sen nojalla annetut tarkemmat määräykset on pidettävä nähtävänä aluksessa.

42 §

Tämän päätöksen noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset.

43 §

Tarkempia määräyksiä tämän päätöksen soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö laivatyöturvallisuuslain 10 §:ssä tarkoitettua lautakuntaa kuultuaan.

44 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981.

Vt. vanhempi hallitussihteeri *Esa Lonka*

SJÖFARTSSTYRELSENS INFORMATIONSBLAD

1.7.1981

Helsingfors

Nr 20/81

SKYDD I SKEPPSARBETE

Statsrådet har 11.6.1981 utfärdat följande beslut:

- SRb om arbetsmiljön på fartyg (417/81) och
- SRb om ordningsregler för skeppsarbete (418/81),
vilka träder i kraft den 1.7.1981.

De nya beslutstexterna följer.

Chef för sjöfartsavdelningen
sjöfartsråd

Oso Siivonen

Sjöfartsöverinspektör

Simo Aarnio

Nr 417

Statsrådets beslut om arbetsmiljön på fartyg

Utfärdat i Helsingfors den 11 juni 1981

Statsrådet har med stöd av 11 § lagen den 28 juli 1967 om skydd i skeppsarbete (345/67), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1 februari 1974 (110/74), vid föredragning från social- och hälsovårdsministeriet beslutat:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Detta beslut tillämpas på fartyg, ombord på vilket utförs sådant arbete som avses i lagen om skydd i skeppsarbete (345/67).

Bestämmelserna i detta beslut tillämpas inte på staten tillhörigt fartyg som används för försvarsuppgifter, ej heller på flytdocka, bostadspråm eller annan dylik i princip stationär arbetsponton.

2 §

Med arbetsmiljö avses i detta beslut fartygs inre och ytre arbetsutrymmen samt deras fysikaliska förhållanden, förbindelseleder och utrustning.

Med fartygs tontal avses i detta beslut dess största bruttodräktighet enligt finskt mätbrev och mätt enligt konventionen om ett enhetligt skeppsmätningssystem (FördrS 18/55).

3 §

Beställs för finsk ägares räkning fartyg med en dräktighet om minst 100 ton, är beställaren skyldig att i ett tillräckligt tidigt skede av planerings- och byggnadsarbetet i två exemplar

tillställa arbetarskyddsstyrelsen erforderliga ritningar, av vilka arbetsmiljön framgår. Förutom ritningarna skall lämnas uppgifter som behövs för granskningen av dem.

Då fartyg om minst 100 ton övergår från utländsk ägare i finsk ägo, är ägaren skyldig att i god tid och senast före fartygets ibruktagande eller registrering till arbetarskyddsstyrelsen göra anmälan om fartyget och, om arbetarskyddsstyrelsen så kräver, inom två månader eller av särskilda skäl inom sex månader inlämna erforderliga ritningar och uppgifter.

Utförs på fartyg om minst 100 ton väsentlig ändring av arbetsutrymme eller anordning, är ägaren skyldig att innan ändringsarbetet inleds göra anmälan därom samt inlämna erforderliga ritningar och uppgifter.

4 §

Arbetarskyddsstyrelsen avger utlåtanden på grundvalen av de ritningar och uppgifter som avses i 3 § samt godkänner ritningarna. Ritningarna kan godkännas villkorligt, om i dem finns smärre brister som kan korrigeras. I arbetarskyddsstyrelsens utlåtande skall härvid anges i vilka avseenden korrigeringar skall företas.

Ritningar till nytt fartyg under 100 ton skall byggas i hemlandet granskas av beställa-

rens arbetarskyddsdistrikt, vilket skall tillställas erforderliga ritningar och uppgifter.

Då godkännande av ritningar behandlas, skall beaktas beställarens skyldighet att iakttaga den med byggaren överenskomna tiden för återställande av ritningarna.

5 §

Nytt eller såsom begagnat från utlandet inköpt fartyg om minst 65 ton skall inom sex månader efter dess ibruktagande anmälas till arbetarskyddsstyrelsen för inspektion. Finns fartyget inte i Finland, skall ägaren ersätta av arbetarskyddsstyrelsen förordnad inspektör för hans resekostnader. Arbetarskyddsstyrelsen kan likväl även godkänna inspektion som verkställt av utländsk myndighet eller av opartisk sakkunnig.

Vid inspektion skall konstateras att arbetsmiljön på fartyget överensstämmer med godkända ritningar och att den även i övrigt uppfyller fordringarna i detta beslut och med stöd därav utfärdade närmare bestämmelser. Över inspektionen skall uppsättas protokoll.

2 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmiljön

Fysikaliska förhållanden

6 §

Slutna och såvitt möjligt även andra utrymmen ombord, i vilka arbete regelbundet utförs, skall vara sådana att de ger tillräckligt skydd mot hetta och köld, vädrets menliga inverkan, menliga föroreningar i luften, tryckväxling, buller, vibration och farlig strålning samt biologiska riskfaktorer.

Arbetsutrymmen, maskiner och anordningar

7 §

Ytan på förbindelseleder och arbetsplattformar skall vara sådan att den förhindrar halkning.

Till maskin eller anordning som fordrar regelbunden översyn skall anslutas förbindelseled och arbetsplattform, varifrån drift, översyn och reparation av anordningen kan ske utan att arbetstagares säkerhet riskeras. Omkring maskin eller anordning skall finnas tillräckligt stort arbetsutrymme.

På arbetsställen och mellan dem skall vid behov finnas ledstång. Anordningar skall vid behov vara försedda med ledstänger eller handtag som ger stöd då anordningarna används.

8 §

Maskiner, anordningar eller redskap som installeras på fartyg skall vara sådana, att deras användning ombord inte medför risk för olycksfall eller ohälsa. Maskins igångsättningsanordningar skall vara så byggda och installerade samt vid behov så utrustade, att maskinen inte oavsiktligt kan sättas i gång. Andra än sådana maskiner som är avsedda för framdrivning eller styrning av fartyget skall, om de kan medföra fara för arbetstagarna, vara försedda med anordning, varmed maskinen snabbt kan stannas eller fränkopplas.

Elektriska anordningar och elektrisk apparatur skall vara sådana, att deras användning, övervakning och översyn kan ske tryggt.

9 §

Arbetsställen och anordningar som används i arbetet skall vara byggda och installerade med beaktande av ergonomiska synpunkter.

Mätare och övriga indikatorer skall vara utformade och installerade med hänsyn till arbetstagarens observationsförmåga så, att arbetstagaren inte åsamkas onödigt ansträngning och förmögenheten att missförstå den information som förmedlas av instrumenten är så liten som möjligt.

10 §

För olika slag av lyft- och transportarbeten skall finnas ändamålsenliga transportleder och -anordningar. För flyttbara lyftanordningar skall finnas ändamålsenliga fästpunkter. Lyftanordningar som används i skeppsarbete skall motsvara statsrådets beslut innefattande ordningsregler för lastning och lossning av fartyg (244/72) samt social- och hälsovårdsministeriets beslut om säkerhetsföreskrifter för lyftanordningar, som används vid lastning och lossning av fartyg (597/80), och de skall besiktigas före ibruktagandet samt regelbundet därefter på sätt i sagda beslut bestäms.

Annan än ång-, tryckluft- och handdriven lyftanordnings kontrollorgan skall av sig självt återgå till nolläge.

Vid planering av personhissar skall i tillämpliga delar iakttagas i Finland utfärdade bestämmelser om hissar i land, varutöver även

den belastning som förorsakas av fartygets rörelser skall beaktas. Hissarna besiktigas av Elinspektionscentralen.

11 §

Täcklucka, lyftplattform eller motsvarande anordning skall vara försedd med låsmekanism som hindrar anordningen från att falla ned från sitt övre läge. Låsmekanismen skall såvitt möjligt vara automatisk.

Föremål skall på tillförlitligt sätt hindras från att komma i rörelse, välta eller falla ned, så, att de förorsakar fara.

Skyddsanordningar, instruktioner och andra säkerhetsåtgärder

12 §

Godkännbar, personlig skyddsutrustning skall i tillräcklig mängd stå till förfogande ombord. Om farliga ämnen transporteras eller eljest hanteras på fartyg, skall ombord finnas ändamålsenliga mätinstrument samt skydds- och varningsanordningar.

För arbeten som inte kan utföras från fast arbetsplattform skall finnas godkännbar hängställning eller båtsmansstol jämte fästpunkter för dem samt ett tillräckligt antal säkerhetsbälten och -linor.

Ändamålsenliga, från arbetsskyddssynpunkt erforderliga kommunikationsmedel för olika arbetsuppgifter skall finnas ombord.

13 §

För att maskiner och anordningar tryggt skall kunna användas och överses, skall från arbetsskyddssynpunkt erforderliga anvisningar finnas på språk som arbetstagarna förstår. Vid behov skall scheman och symboler användas.

Märkning av rörledningar samt märken och varningstecken som används speciellt för arbetarskyddsändamål skall följa finska standarder eller annat godkänt system.

Farliga utstående delar i arbetsutrymmen och förbindelseleder skall om möjligt avrundas eller förses med mjukt skydd.

Belysning, värmeförhållanden och ventilation

14 §

Fartygs arbetsutrymmen och förbindelseleder skall ha ändamålsenlig allmänbelysning. Vid arbetsställen samt vid trappor, lejdare och ned-

gångsluckor skall vid behov därutöver finnas platsbelysning. Skillnader i belysningsstyrkan, som äventyrar arbetsskyddet eller är menlig för arbetstagaren, får inte förekomma.

Belysningsarmatur för allmänbelysning skall vara fast, såvida fara för explosion eller annan motsvarande fara inte utgör hinder härför. Belysningsarmatur skall vara säker med hänsyn till placering, last som transporteras och ämne som förvaras i ifrågavarande utrymme. Kravet på fast allmänbelysning gäller likväl inte obemannade transportpråmar.

15 §

Belysningsstyrkan skall i olika utrymmen motsvara minst följande tabellvärden:

Utrymme	Allmänbelysning (lux)	Platsbelysning (lux)
Radiostation	100	300
Styrhytt och navigationshytt	100	200
Kontor	100	300
Kök, penteri	150	300
Proviantförråd, ej nedkylt	100	
nedkylt	50	
Maskinrum, pumprum, styrmaskinrum	100	200
Maskinkontrollrum	100	300
Verkstad	100	300
Lastrum	40	
Bildäck	50	
Förbindelseleder, gångar, trappor i inre utrymmen	100	
Förbindelseleder, gångar, trappor på yttre däck	40	
Däcksbelysning	20	
Förtöjningsplatser	50	
Förråd	50	

Om det i sällan använda utrymmen av ändamålsenlighetsskäl är nödvändigt att i stället för lysrörsarmatur använda glödlampsarmatur, tillåts såsom belysningsstyrka 60 % av angivet tabellvärde.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte fartyg under 400 ton, ombord på vilka ackumulatörer används såsom strömkälla för belysning.

16 §

Den i 15 § avsedda belysningsstyrkan uppmäts i arbetsplanet eller på en mätnivå 0,8 m ovanför durken. För mätning av allmänbelys-

ningen indelas utrymmet i kvadratiska rutor med en sidolängd av högst 2 m och mätningen utförs i rutornas mittpunkt. Allmänbelysningens belysningsstyrka i utrymmet är medelvärdet av de sålunda erhållna avläsningarna.

Vid planering av belysningen på bildäck skall särskild uppmärksamhet fästas vid ljuspunkternas antal och placering så, att tillräcklig belysningsstyrka för surring av lasten upp-nås även då utrymmena är lastade.

17 §

Utrymme där arbete regelbundet utförs skall vara försett med tillräcklig uppvärmning.

I styrhytt då fartyg ligger vid kaj samt i maskinkontrollrum, radiostation, kontor, kök, penteri eller motsvarande utrymme skall under normala förhållanden en temperatur om ca 20° C kunna upprätthållas. I verkstäder skall en temperatur om över 16° C kunna upprätthållas. Under exceptionella förhållanden samt tillfälligt i arbetsutrymmen, såsom i styrhytt och kök, kan avvikelse från dessa värden ske.

18 §

Luftens temperatur samt strömningsriktning och -hastighet skall kunna regleras så, att de inte medför men för arbetstagarnas hälsa. An-

vänds för uppvärmning varmlufts- eller luftkonditioneringsanordning, skall luften vid behov kunna fuktas.

Ventilationen skall vara så effektiv, att föroreningar i andningsluften inte medför men för hälsan. Invid maskin, redskap och arbetsställe, såsom köksspis, ventilers provtryckningsredskap och svetsplats skall vid behov finnas lokala suganordningar.

På fartyg, som trafikerar tropiska områden, iakttages ventilationsbestämmelserna för besättningens bostadsutrymmen ombord på fartyg i tillämpliga delar även i fråga om arbetsutrymmen.

Fettfilter för ventilation i kök skall vara tillräckligt stora och lätta att rengöra. I diskningsavdelning skall finnas effektiv ångutsugning.

Buller, vibration och strålning

19 §

Fartyg skall om möjligt byggas och maskiner anordnas så, att bullernivån i utrymmen där arbete fortgående utförs inte överstiger 85 dB (A). Vid planering och byggande av fartyg skall de i nedanstående tabell angivna maxivärdena för buller (A-ljudnivå) användas:

	Fartygets tontal			
	65— under 400	400— under 2 000	2 000— 10 000	över 10 000
Maskinkontrollrum	70 dB	70 dB	70 dB	70 dB
Verkstad	85 dB	85 dB	80 dB	75 dB
Kök	80 dB	75 dB	70 dB	65 dB
I lastrum och på däck belägna, för kontinuerligt arbete i hamn avsedda platser, såsom vinschförarplats	80 dB	80 dB	80 dB	80 dB
Radiostation (apparaturen avstängd)	70 dB	65 dB	60 dB	60 dB
Kontor	75 dB	70 dB	65 dB	60 dB
Bryggvinge	75 dB	75 dB	70 dB	70 dB
Styrhytt och navigationshytt	70 dB	65 dB	65 dB	65 dB

20 §

På fartyg som regelbundet går i is, såsom isbrytare eller passagerarfartyg i trafik mellan Finland och Sverige, tillåts under gång i is värden som är 10 dB högre än de i 19 § angivna värdena. Då annat fartyg tillfälligt går

i is, tillämpas inte på detta de i 19 § angivna bullernivåerna.

På fartyg som är i gång endast relativt korta perioder per dygn, till exempel hamnbogserbåtar, tillåts då fartyget är i gång värden som är i 10 dB högre än de i 19 § angivna.

21 §

På fartyg över 400 ton skall i anslutning till maskinrummet finnas ett kontrollrum eller annat ljudisolerat utrymme, såframt bullernivån i maskinrummet överstiger 85 dB (A).

Överstiger den rådande bullernivån i fartygets inre utrymmen 85 dB (A), skall på dörr eller i förbindelseled till dylikt utrymme finnas permanent anslag om buller och om att användning av hörselskydd fordras.

På fartyg under 65 ton får bullernivån i styrhytt och kök inte överstiga 85 dB (A).

22 §

Buller mäts med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som avses i arbetarskyddsstyrelsens beslut angående största tillåtna buller i besättningens bostadsutrymmen ombord på fartyg (981/77). Utredning om mätningarna skall göras och den skall tillställas arbetarskyddsstyrelsen i enlighet med nämnda bestämmelser.

Om vid bullermätning konstateras att de i 19 § angivna värdena väsentligt överskrider, skall åtgärder eller reparationer vidtagas för att minska bullernivån, såvida dessa i praktiken är möjliga och kostnaderna för dem inte står i uppenbar disproportion till den sänkning av bullernivån som kan uppnås.

23 §

Vid planering och byggande av fartyg skall beaktas att i utrymmen och på platser, där arbete fortgående eller under längre tid utförs, inte förekommer för arbetstagare farlig vibration.

24 §

Anläggning, såsom radar, radiosändares antenn och mikrovågsugn, skall vara isolerad och installerad så, att vid riktig användning skada inte uppstår på grund av strålning.

Angående strålsäkerhet skall iakttagas vad därom i lagen om strålningsskydd (174/57) eller med stöd därav är stadgat eller bestämt.

3 kap.

Bestämmelser om vissa utrymmen och anläggningar

Kommandobrygga

25 §

Vid planering av styrhyttsarrangemang och placering av manöver- och navigationsutrust-

ning skall jämte sjösäkerhetskraven beaktas de omständigheter som inverkar på säkerheten i arbetsmiljön och på arbetstagarnas hälsa.

Manöver- och navigationsutrustning skall vara så placerad, att manövrering och navigering kan utföras antingen i sittande eller stående ställning. Är utrustning avsedd för användning i stående ställning, skall envar tjänstgörande ha tillgång till en sittplats, så placerad, att man obehindrat kan röra sig i styrhytten och komma till eller röra sig vid de olika funktionsposterna.

Styrhytt och bryggvingar skall ligga i samma plan, om inte särskilda orsaker förhindrar detta. Är kommandobrygga försedd med fotsteg, skall risken att falla eller snubbla på lämpligt sätt minskas.

26 §

Ytan på skott, tak och apparater i styrhytt får inte förorsaka menlig bländning. Fönster skall, såvida det är ändamålsenligt, luta utåt, eller också skall fönsterreflexer från ljus i styrhytten på annat sätt förhindras. Fönsterkarmarna skall vara ljusa.

Kortbord, mätare och vid behov också annan utrustning skall ha belysning som kan dämpas.

För utkiksändamål byggt utrymme skall erbjuda tillräckligt skydd mot vädrets menliga inverkan.

Förtöjningsanordningar

27 §

Kättingbox skall vara så dimensionerad och utformad, att kättingen kan stuvas utan att någon arbetstagare behöver beträda kättingboxen.

Ankarklys och kätting skall vid behov omgärdas med skyddsräcke eller annan motsvarande anordning.

På fartyg över 400 ton skall finnas anordning för spolning av ankarkätting. För övervakning av ankarhivning skall vid behov finnas plattform.

28 §

Kontrollorgan till förtöjningsvinschar skall vara ändamålsenligt placerade så, att vinschföraren är skyddad och har bästa möjliga överblick över förtöjningsområdet ombord.

Förtöjningsvinschar, pollare och brytrullar skall vara så placerade, att tillräckligt utrymme finns för arbetet och så, att förtöjnings-

godset ej skavar mot skarpa kanter eller i onödan korsar huvudförbindelseled.

Förtöjningsgodset skall om möjligt ledas direkt från klys till vinsch. Är detta inte möjligt, tillåts högst två brytrullar mellan klys och vinsch med minsta möjliga avvikelse från den direkta draglinjen.

Vajertrummor skall om möjligt vara belägna på samma däck som förtöjningsvinscharna och så placerade, att vajrarna inte behöver dragas från motsatt sida.

29 §

Det fria utrymmet bakom nock skall vara minst 2,0 m och det fria utrymmet bredvid nock minst 1,0 m. Runt kapstan skall finnas ett fritt utrymme på minst 1,0 m och på arbetsstället ett fritt utrymme på 2,0 m.

Det fria utrymmet kring pollare skall vara minst 0,40 m mätt vid pollarens övre ända. Arbetsutrymmet skall vara minst 1,20 × 1,20 m vid pollare för- och akterut samt om möjligt även vid andra pollare ombord.

Arbetsutrymmets bredd invid handdriven vajertrumma skall vara minst 0,60 m.

30 §

Bromskraften hos automatisk vinsch skall kunna regleras så, att den inte överstiger vajerns brottgräns.

Höjdskillnaden mellan överkanten på nock och arbetsplan får vara högst 1,30 m. Nock skall vara försedd med flänsar, vilkas höjd är minst 3/4 av förtöjningsgodsets diameter. Nocken skall vara så lång, att minst fem varv kan läggas om densamma.

Vajertrumma skall vara försedd med stång eller annan skyddsanordning som förhindrar att vajerns ända förorsakar fara då vajern vindas upp, och trummans sidostycken skall med minst 50 mm överskjuta den helt uppvindade vajern. Trumman skall vara försedd med tillförlitlig broms och med låsanordning. Vajertrumma skall vara lätt att veva.

Ett tillräckligt antal ändamålsenliga stoppare för att hålla förtöjningsgodset skall finnas ombord.

Ekonomiutrymmen

31 §

Proviantförråd och köksutrymmen skall så vitt möjligt vara belägna på samma däck, och

mellan dem skall finnas god förbindelse. Finns proviantförråden inte i närheten av kök på samma däck, skall i anslutning till köket finnas ett tillräckligt stort förvaringsutrymme för den dagliga provianten. Om proviantförråden och köksutrymmena är belägna på olika däck och antalet personer som skall bespisa överstiger 40, skall för transport av proviant finnas hiss eller annan mekanisk lyftanordning mellan däcken.

Diskningsavdelning på passagerarfartyg skall om möjligt placeras i omedelbar närhet av kök eller distributionsplats och avskilt från utrymmen i vilka mat hanteras.

Proviant skall kunna tagas ombord och till förråden med hjälp av lyftanordning eller annat tekniskt hjälpmedel.

32 §

Ytorna i kök skall vara slitstarka och lätt-skötta.

I köket skall finnas ett tillräckligt antal vattenuttag i anslutning till arbetsställena. Kök och proviantförråd, med undantag av frysrum, skall vara försedda med två ändamålsenligt placerade durkavlopp.

33 §

Stekbord, universalköksmaskiner och motsvarande redskap skall vara fasta. Pannor och grytor som kan tippas, spisar och vid behov andra anordningar skall om möjligt vara så placerade, att arbetet utförs i fartygets längdriktning.

Bredvid spisarna skall finnas tillräckligt stora avställningsytor och på arbetsställena tillräckligt stora arbetsbord.

I frysrum skall finnas alarmanordning. Dörarna till frysrum skall kunna öppnas även från insidan. I frys- och kylrum skall finnas tillräckligt hyllutrymme.

34 §

Frityrkokare skall vara försedd med tömningsanordning som inte kan öppna sig oavsiktligt. Kokgrytor och stekbord skall tryggt kunna tippas med hjälp av självlåsande snäckskruv eller motsvarande mekanism.

Ugnsluckor som öppnas nedåt skall bli i horisontalt läge, och de skall hålla matens tyngd. Ugnsluckor skall vara försedda med låsmekanism.

Knivställningar skall hålla knivarna säkert på plats.

4 kap.

Förbindelseleder och arbetsplattformar

Definitioner

35 §

I detta beslut avses:

1) med *huvudförbindelseled* förbindelseled som regelbundet används, såsom förbindelseleden mellan för och akter på däck eller förbindelseleden mellan olika avdelningar i maskinrum;

2) med *lutning* vinkeln mot horisontalplanet;

3) med *fallrepstrappa* ett med lyftanordning försedd förbindelsemedel mellan fartyget och kajen med en lutning över 20°;

4) med *landgång* förbindelsemedel mellan fartyget och kajen med en lutning av högst 20°;

5) med *trappa* fast förbindelseled mellan olika plan samt med en lutning av 20°—55°;

6) med *lejdare* fast förbindelseled mellan olika plan samt med en lutning av över 55° och högst 90°;

7) med *trappan* och *lejdarplan* plan som är beläget i övre ändan av trappa och lejdare;

8) med *vilplan* plan varmed trappor eller lejdare delas upp; samt

9) med *fotsteg* steg eller stegpinne som finns i trappa eller lejdare eller enskilt.

Förbindelseleder till fartyg

36 §

Förbindelseled mellan fartyg och kaj skall så direkt som möjligt leda från kaj till däckshus. Förbindelseled skall vid behov vara tydligt utmärkt. Förbindelseled skall såvitt möjligt ligga åtskild från lasthantering, och den skall vara avgränsad från maskiners och apparaters riskzon. Förbindelseled skall i allmänhet utgöras av fallrepstrappa eller landgång.

Fallrepstrappa och landgång skall vara tillräckligt starka och följa finsk standard eller vara av annan godkännbar konstruktion. Fallrepstrappa och landgång skall på tillförlitligt sätt kunna fästas vid fartyget.

Om port eller ramp som leder till lastdäck utgör förbindelseled, skall en gångbana med en bredd av minst 0,60 m avgränsas från porten eller rampen samt däckets med ett fast eller tillräckligt starkt, löstagbart hinder.

37 §

Fallrepstrappa skall vara så lång att den vid en lutning av högst 50° når ned till en höjd av 1,0 m ovanför vattenytan vid alla förekommande trim- och djuggångslägen. Bredden på fallrepstrappa och landgång skall vara minst 0,55 m och avståndet mellan skyddsräcken minst 0,60 m.

Fallrepstrappa skall vara försedd med vågrät ändplan och, om dess längd överstiger 15 m, även med vilplan.

Är fallrepstrappa inte så konstruerad att fotstegen vänder sig i vågrätt läge, skall fotstegen vara så formade att de ger foten ordentligt stöd oberoende av fallrepstrappans lutning.

38 §

Fallrepstrappa och landgång skall vara försedda med minst 0,90 m högt, tillräckligt starkt räck på vardera sidan. Förutom ledstång skall minst en mellansträng finnas. Avstånden mellan de vertikala stöttorna i räcke får vara högst 1,50 m då strängen består av rep, vajer eller kätting. Är stöttorna löstagbara, skall de kunna fästas säkert på sin plats.

Landgångs och vid behov fallrepstrappas på kajen vilande ända skall vara försedd med skyddade hjul eller rulle.

För skyddsnät som anbringas under fallrepstrappa och landgång skall finnas ändamålsenliga fästpunkter.

Trappors och lejdares konstruktion

39 §

Trappa och lejdare skall ha ledstång på vardera sidan.

I trappor skall avståndet mellan ledstångerna såvitt möjligt vara minst 0,60 m och fotstegens yta minst 0,55 × 0,15 m. Mellan fotstegs bakre kant och den främre kanten på följande fotsteg får ej finnas öppning som, vågrätt mätt, överstiger 20 mm.

Avståndet mellan ledstångerna i lejdare skall vara minst 0,40 m och fotstegets bredd 0,35 m. Fotsteget skall ge foten tillräckligt stöd.

Lodrät lejdare behöver inte ha särskild ledstång, om lejdarens konstruktion ger tillräckligt handgrepp.

Lejdare på master, bompålar och motsvarande skall ha en bredd av minst 0,25 m förutom

då det gäller annan godkännbar lejdarkonstruktion.

40 §

Lejdare skall installeras så, att avståndet mellan fotstegets framkant och skott eller motsvarande är minst 0,15 m.

I trappa eller lejdare skall avståndet mellan fotstegen vara konstant och fotsteget skall vara vågrätt.

Enskilda fosteg skall vara så utformade att foten inte i sidled kan glida bort från fotsteget.

Lös steg skall följa finsk standard eller vara av annan godkännbar konstruktion. Den skall ha glidskydd och kunna göras fast vid övre ändan.

41 §

I trappor och lejdare skall finnas med skyddsräck försedda vilplan på åtminstone var sjätte meter, vertikalt mätt. Vilplanet skall vara minst lika brett som trappan eller lejdaren eller minst $0,60 \times 0,60$ m. Såsom vilplan för lejdare på master, bompålar och motsvarande förslår två parallella stegpinnar jämte en skyddsbåge som håller att luta sig mot. Vilplan fordras ej på förbindelseleder, avsedda enbart som nödpassager.

Ledstänger eller enskilda handfästen och ryggskydd skall nå upp till en höjd av ca 1 m ovanför trapp- och lejdarplan eller motsvarande.

Trappa och lejdare, vilkas lutning understiger 80° och vilka ej gränsar till skott eller motsvarande, skall förses med räck, vars höjd är minst 1,0 m lodrätt mätt från fotstegets främre kant. Mellansträng erfordras inte om öppningens storlek är högst 0,5 m, mätt vinkelrätt mot ledstänger.

42 §

Är lejdare över 5 m hög och överstiger dess lutning 70° eller föreligger risk för nedstörtning från lejdaren till lastrum och är risken för nedstörtning ej på annat sätt eliminerad, skall lejdaren vara försedd med ryggskydd som börjar på 2,5 m höjd över basplanet.

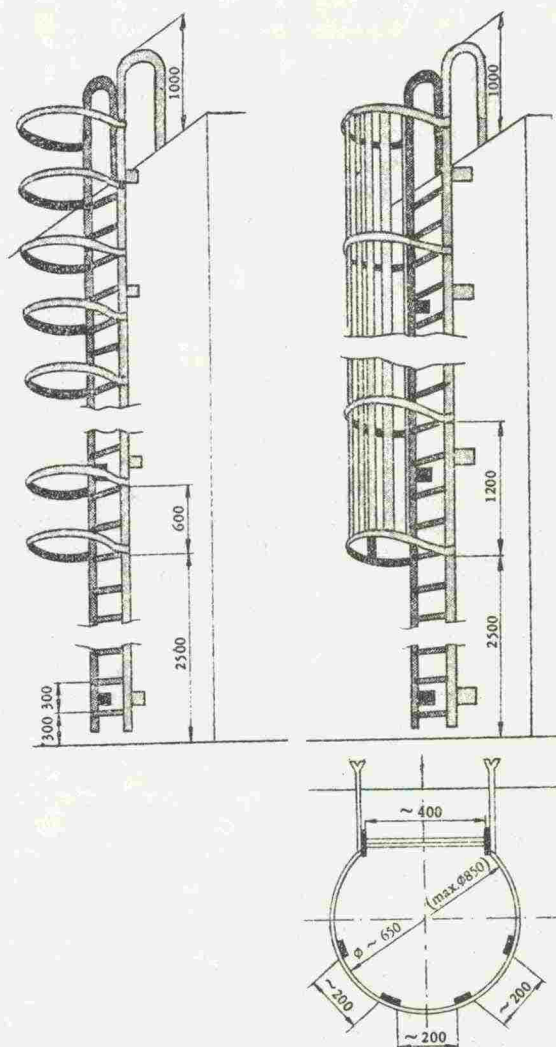
Från bestämmelser i 1 mom. kan avvikelser göras beträffande förbindelseled:

- 1) som används mycket sällan;
- 2) där ryggskydd utgör hinder för arbete eller annan verksamhet; eller
- 3) där ryggskydd är ersatt med annan godkännbar konstruktion.

Ryggskyddets konstruktion skall motsvara nedanstående bild.

Alternativ 1

Alternativ 2

Allmänna bestämmelser om förbindelseleder och arbetsplattformar ombord

43 §

Förbindelseleder skall vid behov vara på ändamålsenligt sätt utmärkta eller avskilda från maskiners och anordningars riskzon. Medför beträdande av riskzon omedelbar fara, skall förbindelseleden avgränsas med ett fast hinder, såsom räck.

Den fria bredden på huvudförbindelseled skall vara minst 1,0 m, mätt på 1,0 m höjd

över däck. På fartyg under 400 ton kan bredden vara 0,80 m. Vid pollare och motsvarande hinder skall den fria bredden vid däcksytan vara minst 0,60 m. Den fria bredden på andra än huvudförbindelseleder skall vara minst 0,60 m.

Den fria höjden på förbindelseled skall vara minst 2,0 m. På fartyg under 400 ton skall höjden vara minst 1,90 m. Avvikelse från detta kan göras på förbindelseled som används sällan och vid konstruktionsdetaljer. På huvudförbindelseled får den fria höjden dock ej understiga 1,90 m.

44 §

Dörröppnings höjd skall vara minst 1,90 m och på fartyg under 400 ton minst 1,85 m, mätt från däck. Dörröppnings fria bredd skall vara minst 0,60 m.

Dörrar i förbindelseleder, nödpassager undantagna, får inte vara belägna direkt intill trappa eller lejdare, utan skall leda till trapp- eller lejdarplan, om risken för nedstörtning ej på annat sätt har eliminerats. Trapp- eller lejdarplan skall vara minst $0,60 \times 0,60$ m.

Dörr skall vara försedd med ändamålsenlig anordning, medelst vilken den vid behov kan hållas öppen. Tunga dörrar skall vara så installerade, att de inte kan slå mot varandra eller medföra klämningsrisk.

45 §

Förbindelseleder och arbetsplattformar skall vid behov vara försedda med räck eller ledstänger. Överstiger höjden över underliggande plan 0,50 m, skall förbindelseled eller arbetsplattform om möjligt vara försedd med räck och fotlist.

Räckets höjd skall vara minst 1,0 m och det skall vara försett med minst en horisontal mellansträng, så placerad att fri öppnings vertikala mått ej överstiger 0,50 m, eller med lodräta stänger, vilkas inbördes avstånd ej får överstiga 0,17 m. Räck på väderdäck skall ha minst två mellansträngar, varvid den nedersta öppningen får vara högst 0,23 m hög. Fotlistens höjd skall vara minst 60 mm.

Ledstång skall ligga på ca 1 m höjd. Den skall ge gott grepp och dess avstånd från skott eller motsvarande skall vara minst 50 mm. Stången skall vara så utformad att kläder inte fastnar i den.

Då öppning i däck saknar karm eller då karmens höjd understiger 0,75 m, skall kring öppningen finnas ändamålsenliga skyddsanord-

ningar till förhindrande av risk för nedstörtning. Utgörs skyddsanordningen av löstagbart räck, skall detta vara tillräckligt stadigt, minst 0,90 m högt och kunna försees med minst en mellansträng.

46 §

Till arbetsplattformar och förbindelseleder som befinner sig på en större höjd än 0,50 m över underliggande plan skall leda trappa, lejdare eller fotsteg. I arbetsutrymmen förekommande hinder, såsom axeltunnel i lastrum, skall försees med fotsteg och handfästen.

Den fria höjden i trappor och lejdare skall vara minst 2,0 m och på fartyg under 400 ton minst 1,85 m, uppmätt lodrätt från fotstegets framkant. Det fria utrymmet vid vertikal lejdare skall vara minst 0,60 m, uppmätt horisontalt från lejdaren.

Nedåt ledande trappa, lejdare och fotsteg får ej vara belägna i omedelbar närhet av arbetsställe. Kan detta inte undvikas, skall risk för nedstörtning förhindras med hjälp av självstängande port eller på annat sätt.

Förbindelseleder och arbetsplattformar på däck

47 §

Bredden på trappa mellan ytterdäck som sträcker sig från sida till sida samt på trappa som leder till back eller akterdäck skall såvitt möjligt vara 0,85 m och minst 0,60 m. På fartyg under 400 ton kan trappa ersättas av lejdare med en lutning om högst 60°.

Det fria utrymmet i regelbundet använd nedgångsöppning i däck skall vara minst $0,60 \times 0,60$ m. I nedgångsöppnings karm skall vid behov såsom fortsättning på lejdare i samma linje finnas fotsteg och handfäste.

Med gångjärn försedd lucka till nedgångsöppning skall öppna sig ca 100°. Den skall låsa sig automatiskt i öppet läge. Luckan skall kunna öppnas från vardera sidan.

Vid ändarna av öppning i däck för lyftplattform, vilka skall vara fria för lasthantering, skall finnas tvångsstyrda bommar eller annat skydd. Bommarna skall alltid vara i skyddsställning då lyftplattformen ej befinner sig i nivå med ifrågavarande däck.

48 §

Arbetsställen i master, på bompålar och på motsvarande platser skall vid behov försees med arbetsplattform och räck samt med erforderliga fästpunkter för säkerhetslinor.

För tvättning av fönster från utsidan skall på lämplig höjd finnas arbetsplattform samt anordning för fästande av säkerhetslina, såvida arbetet ej kan utföras säkert från däck, annan plattform eller för ändamålet godkänd ställning.

Arbetsplattformar som behövs i master och för fönstervätt skall ha en bredd av minst 0,30 m. Plattform skall bestå av mönstrad plåt, galler eller parallella stänger, vilkas fria avstånd från varandra får vara högst 50 mm. Plattformarna behöver ej vara försedda med fotlist.

Förbindelseleder till däckskranar

49 §

Till däckskrans manöverplats och delar som fordrar översyn skall leda fast och säker förbindelseled i alla de lägen, i vilka däckskranen används eller kan tänkas bli använd, såvida detta ej leder till oskäligt komplicerade tekniska arrangemang. Förbindelsemedel skall utgöras av lejdare eller trappa. Därjämte skall däckskran ha av besiktningsmyndighet godkänd reservförbindelseled.

Förbindelseled som avses i 1 mom. skall vara tillgänglig åtminstone då däckskranen är i sjöklarat läge och i de lägen, i vilka däckskranen befinner sig då ytterom fartyget placerade lasthanteringsanordningar används samt då översyn sker.

Kan från däckskran ledande förbindelseled av någon anledning ej användas i kranens alla lägen, skall den vara effektivt stängd eller så utformad att risk för nedstörning inte förorsakas av förbiseende då manöverplatsen lämnas.

Lodrät lejdare med en längd av över 3,0 m samt lejdare som är kortare än 3,0 m och vars placering förorsakar risk för nedstörning i lastrum skall förses med ryggskydd i enlighet med 42 § 2 mom.

Förbindelseleder till lastrum

50 §

Förbindelseled till lastrum skall utgöras av fast trappa eller lejdare. Förbindelseled skall såvitt möjligt vara belägen utanför lastlucka.

I närheten av nedgångsöppning får ej finnas anordningar som hindrar ett säkert tillträde till förbindelseleden eller hindrar öppnande av öppningens lucka.

51 §

I torrlastfartyg, där höjdskillnaden mellan däcken eller mellan understa däck och lastrumets botten är över 12 m, samt i tankfartyg, där höjdskillnaden är över 4 m, skall förbindelseled utgöras av trappa eller lejdare med en lutning om högst 70°.

I torrlastfartyg skall i över 20 m långt eller brett lastrum finnas minst två förbindelseleder, belägna i var sin ända av lastrummet. Skall i lastrum finnas lutande lejdare eller trappa, kan den andra förbindelseleden utgöras av lodrät lejdare.

I bulkfartyg skall lejdare placeras så, att risken för att den skadas vid lasthantering är så liten som möjligt. Lodräta i stället för lutande lejdare kan godkännas, om de är placerade i samma linje såsom fortsättning på varandra och om höjdskillnaden från däck till lastrummets botten ej överstiger 18 m.

52 §

I tankfartygs över 35 m långa lasttankar skall finnas minst två förbindelseleder, belägna i var sin ända av tankarna. Fotstegen skall utgöras av två parallella stegpinnar av 22 × 22 mm stål med kanten riktad uppåt. Förbindelselederna och räcken skall fästas stadigt till tankarnas stålkonstruktioner.

I tankfartygs lasttanks botten skall antingen byggas gångbanor ovanpå bottenkonstruktionerna eller i bottenkonstruktionerna göras manhål med en storlek av minst 0,60 × 0,80 m och på en höjd av högst 0,60 m från bottenplåten. Gångbanorna skall vara minst 0,60 m breda, och de skall utrustas med 0,9 m höga, med mellansträng försedda räck. Förekommer räck endast på den ena sidan av gångbanan, skall den motsatta sidan förses med fotlist. Förbindelsen mellan tankbotten och gångbanan skall utgöras av lejdare eller fotsteg. För att förbättra rörelsemöjligheterna då manhålsarrangemang används skall ändamålsenliga fotsteg och handfästen anbringas.

Förbindelseleder och arbetsplattformar i maskinrum, pumprum eller motsvarande utrymmen

53 §

Huvudförbindelseled mellan olika plan i maskinrum och tankfartygs lastpumprum skall utgöras av trappa. Trappans bredd skall såvitt

möjligt vara 0,85 m och minst 0,60 m. På fartyg under 400 ton kan huvudförbindelseled vara lejdare, vars lutning är högst 60°.

Förbindelseled och arbetsplattform i regelbundet bruk skall vara tillräckligt rymlig från arbetssynpunkt. Den fria bredden på förbindelseled och arbetsplattform, som är nödvändiga vid drift och övervakning av fast maskin, skall vara minst 0,60 m och den fria höjden minst 2,0 m. På fartyg under 400 ton skall ifrågasvarande bredd vara minst 0,40 m och höjd minst 1,90 m.

54 §

Den fria bredden på sällan använd förbindelseled och arbetsplattform samt nödpassage skall vara minst 0,40 m och den fria höjden minst 1,90 m. Endast vid strukturella hinder, där hindrets höjd är högst 0,70 m, får minibredden på förbindelseled och arbetsplattform vara 0,30 m. Den fria höjden kan vid strukturellt hinder vara 1,20 m.

Höjden i vattentät dörr till axeltunnel eller motsvarande utrymme skall om möjligt vara minst 1,70 m och dess fria bredd minst 0,50 m.

Till bränsletank, förpropellerrum eller motsvarande utrymme skall, då höjdskillnaden överstiger 6 m, leda lejdare med en lutning om högst 70°.

Den fria öppningen i manhål som sällan används skall vara minst 0,40 × 0,60 m. Öppningens hörn kan vara avrundade.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

55 §

Efterlevnaden av detta beslut övervakas av arbetarskyddsmyndigheterna. Arbetarskyddsstyrelsen äger rätt att på ansökan bevilja undantag från bestämmelse i detta beslut, under förutsättning att arbetstagarnas säkerhet på annat sätt är tillgodosedd.

Då det inte är möjligt att på fartyg under 200 ton tillämpa i detta beslut angivna längd-, bredd- och höjdmått utan att väsentligt ändra konstruktionen, kan en avvikelse från dessa mått om högst 20 % göras.

Kan bestämmelserna i detta beslut inte tillämpas på fartyg under 100 ton eller på annat fartyg med beaktande av dess speciella använd-

ningsändamål utan att väsentligt ändra den konstruktion som detta speciella användningsändamål fordrar, kan avvikelser från bestämmelserna tillåtas under förutsättning att arbetstagarnas säkerhet på annat sätt är tillgodosedd.

56 §

Närmare bestämmelser om tillämpningen av detta beslut utfärdar vid behov social- och hälsovårdsministeriet efter att ha hört den i 10 § lagen om skydd i skeppsarbete avsedda nämnden.

57 §

Detta beslut och med stöd därav utfärdade närmare bestämmelser samt eventuella av arbetarskyddsstyrelsen beviljade undantag som gäller arbetsplatsen skall finnas till påseende ombord.

58 §

Detta beslut träder i kraft den 1 juli 1981.

Den i 5 § av detta beslut föreskrivna skyldigheten att anmäla nytt fartyg till arbetarskyddsstyrelsen för inspektion gäller endast sådant fartyg som beställs sex månader efter detta besluts ikraftträdande eller senare.

59 §

På fartyg,

1) som är i bruk eller färdigt när detta beslut träder i kraft;

2) som har beställts innan detta beslut träder i kraft eller som beställs innan sex månader har förflutit från beslutets ikraftträdande; eller

3) som köps begagnat från utlandet,

tillämpas bestämmelserna i 9 §, 10 § 2 mom., 15 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 18 § 3 mom., 19 och 20 §§, 21 § 1 och 3 mom., 22, 23 och 25 §§, 26 § 1 och 2 mom., 29 §, 30 § 2 och 3 mom., 31 § 1 och 2 mom., 32 § 2 mom., 33 § 1 mom., 34 § 1 och 2 mom., 36 § 3 mom., 37 § 1 och 2 mom., 39 § 1—3 och 5 mom., 40 § 1 och 2 mom., 41 § 1 och 3 mom., 42 §, 43 § 2 och 3 mom., 44 § 1 och 2 mom., 45 § 2 mom., 46 § 2 mom., 47 § 1, 3 och 4 mom., 48 § 2 och 3 mom. samt 51—54 §§ endast i tillämpliga delar för så vitt i sådant fartygs konstruktioner eller anordningar, som avses i nämnda bestämmelser, upptäcks brister eller olägenheter vilka för arbetstagare kan medföra uppenbar fara för liv eller hälsa.

Om arbetsutrymmen eller anordningar i fartyg som avses i 1 mom. väsentligt ändras, tillämpas likväl på dem även i momentet nämnda bestämmelser, under förutsättning att ändringsarbetena påbörjas sex månader efter detta besluts ikraftträdande eller senare.

Helsingfors den 11 juni 1981

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

60 §

Vid tillämpningen av detta beslut på ovan i 59 § avsett fartyg kan avvikelser från angivna siffervärden tillåtas, om detta inte har väsentlig betydelse för skyddet i arbetet.

Tf. äldre regeringssekreterare Esa Lonka

Nr 418

Statsrådets beslut

om ordningsregler för skeppsarbete

Utfärdat i Helsingfors den 11 juni 1981

Statsrådet har vid föredragning från social- och hälsovårdsministeriet med stöd av 11 § lagen den 28 juli 1967 om skydd i skeppsarbete, sådant detta lagrum lyder i lag av den 1 februari 1974 (110/74), beslutat:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Detta beslut tillämpas på sådant arbete som avses i lagen om skydd i skeppsarbete (345/67).

2 §

Vid placering av arbetstagare i arbete skall arbetstagarnas kompetens och erfarenhet beaktas samt tillses att antalet arbetstagare med tanke på skyddet i arbetet är tillräckligt.

Arbetet skall ordnas så, att arbetsställningen icke onödigtvis tröttrar arbetstagaren. Om arbetet utan olägenhet kan utföras sittande, skall på arbetsplatsen finnas ändamålsenlig sittplats.

Om arbetet medför risk för att arbetstagare förlorar sin hälsa eller om arbetet medför särskild ansträngning eller påfrestning som icke genom skyddsåtgärder i tillräcklig grad kan undvikas, skall exponeringstiden i dylikt arbete begränsas.

3 §

Om väderleksförhållandena kan medföra risk för att arbetstagare förlorar sin hälsa eller risk för olycksfall, skall arbetet utföras blott om det är förknippat med säkerheten till sjöss.

4 §

Kommer arbetstagare att arbeta ensam i arbete eller på arbetsplatser som icke är uppenbart säkra skall, om arbetstagaren ej står under arbetsledares direkta uppsikt, annan effektiv regelbundet återkommande kontroll anordnas.

5 §

Arbetstagare skall begagna sådan klädsel att risk för olycksfall icke uppstår därav.

Om arbetets art eller arbetsförhållandena förutsätter särskild skyddsbeklädnad i syfte att minska risken för olycksfall eller ohälsa, skall arbetsgivaren förse arbetstagaren med dylik skyddsbeklädnad.

Innan arbete inleds skall erforderlig personlig skyddsutrustnings skick granskas samt tillses att de som använder skyddsutrustningen är förtrogna med dess rätta användningsätt.

6 §

Om risk för nedstörtning icke kunnat elimineras genom fasta räck eller på annat sätt, skall erforderliga skyddsåtgärder vidtagas innan arbetet inleds.

7 §

På arbetsställen skall ordning och renlighet iakttagas. Maskiner, anordningar och arbetsredskap skall förvaras på härför särskilt anvisade platser.

Maskiner, redskap och övriga anordningar skall hållas i ett sådant skick att de icke medför risk eller olägenhet. Vid behov skall defekta anordningar tagas ur bruk.

8 §

Förpackningar för hälsofarliga ämnen som användes ombord på fartyg skall vara försedda med påskrift i enlighet med statsrådets beslut om ett identifikations- och märkningssystem för hälsofarliga ämnen (286/78) eller på motsvarande sätt.

Uppgifterna i det skyddsinformationsblad som föreskrives i ovan nämnda beslut skall finnas till påseende för arbetsledning och arbetstagare.

Vid behandling av lösningsmedel skall uppmärksamhet fästas förutom vid hälsorisken även vid avvärjandet av brand- och explosionsfara.

9 §

Belysningen skall vara ändamålsenlig då arbete utföres.

Transportabel elektrisk belysningsanordning får användas endast om tillräcklig fast belysning ej har anordnats. Dylik elektrisk belysningsanordning skall vara så planerad att den tryggt kan transporteras.

2 kap.

Lyftarbeten och användning av lyftanordningar

10 §

Den som använder lyftanordning skall före användningen försäkra sig om att anordningen fungerar normalt och att hjälpmedel som användes i samband med lyftanordningen är tillförlitligt fastgjorda och i behörigt skick.

Lyftanordningar eller hjälpmedel får icke belastas utöver största tillåtna belastning. Vid lyft skall de begränsningar som beror av lyftanordningens samt hjälpmedlens brukslägen beaktas. Lyft får icke utföras om lastens vikt ej är känd.

Last får icke lämnas hängande i lyftanordning, om ej denna är under kontroll av lyftanordningens förare under den tid lasten förblir hängande.

Om lyftanordnings förare icke hela tiden ser arbetsområdet och last som flyttas eller om arbetstagares säkerhet eljest så kräver, skall signalman utses.

11 §

Tunga föremål får icke lyftas under fartygets gång, om rörelser som beror på fartygets manövrering eller sjögången kan medföra risk för olycksfall.

Lastbom får icke lyftas eller sänkas under fartygets gång, om rörelser som beror på fartygets manövrering eller sjögången kan medföra risk för olycksfall.

12 §

Personbefordran är tillåten endast om den sker medelst anordning som är godkänd för detta ändamål.

3 kap.

Förtöjning och lossgöring av fartyg.

13 §

För förtöjning och bogsering av fartyg får användas endast för ändamålet lämpliga, i gott skick varande och tillräckligt hållbara förtöjningar och anordningar.

Däcksområden, på vilka förtöjnings- och lossgöringsarbete utföres, skall hållas fria från snö och is eller sandas.

14 §

Den som övervakar fartygs förtöjnings- eller lossgöringsarbete får icke åläggas upp-

gifter som kan hindra eller störa honom i hans övervakningsarbete. Den som övervakar arbetet skall kunna följa order från kommando-bryggan samt leda och övervaka skiftning och fastsättning av förtöjningsgods både ombord och på mottagnings- eller lossgöringsplatsen.

Den som övervakar förtöjnings- eller lossgöringsarbete skall tillses att arbetstagarna under de olika arbetskedena placerar sig så säkert som möjligt och att arbetstagare icke råkar in i öglor bildade av förtöjningsgodset. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid riskfaktorer som förorsakas av att spänt förtöjningsgods kan brista eller av att kontrollen däröver kan förloras.

15 §

Vid fastgöring av bogsertross skall tillses att bogserande fartyg ej börjar draga förrän fastgörandet av trossen slutförts ombord.

Den som lägger av ankare skall vid behov använda skyddsglasögon.

16 §

Vid överföring av förtöjningsgods från vinschnock till pollare skall tillses att de stoppare som användes är tillräckligt hållbara. Överföringen av godset från nock till stoppare skall ske försiktigt och utan ryck. Särskilt skall beaktas att dragbelastningen på stopparen vid överföring av godset icke får ökas genom samtidig spänning av förtöjningsgods i andra ändan av fartyget.

Förtöjningsvinschens förare får icke åläggas att samtidigt sköta förtöjningsgods på vinschnock.

Vid användning av vinschnock för inhalning av förtöjningsgods skall den som hanterar godset stå bakom nocken i förhållande till det inkommande godset.

4 kap.

Arbete på ställe där risk för nedstörtning föreligger

17 §

På ställe där risk för nedstörtning föreligger får arbete icke utan tvingande skäl utföras, om rörelser som beror på fartygets manövrering eller sjögången kan medföra risk för nedstörtning.

18 §

Vid arbete på fartygets utsida antingen på ställning eller på flotte skall på däck finnas

en person som sörjer för att linor eller andra fästnanordningar som hör till de arbetandes redskap ej va misstag lösgöres. Han skall även eljest efter behov sörja för de på fartygets utsida arbetande personernas säkerhet.

Arbete på fartygets utsida får icke utan tvingande skäl utföras under gång.

19 §

Vid arbete i närheten av roder, propeller eller ankare skall på säkert sätt förhindras att dessa kommer i rörelse. Ankarkätting skall säkras genom låsning.

Innan arbete i närheten av radio- eller radarantenn inledes skall det säkerställas att anordningarna icke oavsiktligt eller av ovarsamhet igångsättes medan arbetet utföres.

Innan mistisiren användes skall de som arbetar i närheten av sirenen varnas.

20 §

Vid arbete i mast, lejdare eller båtsmansstol, på ställning eller på annan plats där risk för nedstörtning föreligger skall säkerhetsbälte och ändamålsenlig säkerhetslina användas.

Säkerhetslina skall på betryggande sätt fästas på hållbart ställe där lina icke smälter eller brinner eller skavas av.

Om ändamålsenligt fastgörande av säkerhetslina ej på annat sätt är möjligt, kan bromslås användas vid fästning av säkerhetslinan till säkerhetsbältet. Säkerhetslinan skall vara så lång, att den når till ett nedanför beläget säkert plan.

5 kap.

Arbeten som hänför sig till lastning och lossning av fartyg

21 §

Vid mekanisk hantering av lastluckor skall för uppgiften i varje enskilt fall särskilt utsedd signalman anlitas, om operatören ej kan se luckornas hela rörelseområde. Operatören eller signalmannen skall tillse att anordningarna ej medför risk för olycksfall då de är i rörelse. Vid hantering av luckor skall av tillverkaren utfärdade anvisningar iakttagas.

Öppnade mekaniska luckor får ej lämnas vilande i draglinorna, utan skall läsas med de låsninganordningar som hör till luckans utrustning.

Avtagna luckor och skärstockar skall placeras så, att de ej medför risk för olycksfall eller

hindrar eller stör rörelse på däck eller tillträde till lastrummens förbindelsemedel. Skärstockar i lucköppning skall fästas på säkert sätt. Skärstockar får ej användas som förbindelseled.

22 §

Arbete på område, över vilket last lyftes, är förbjudet.

Om det medan lastning eller lossning pågår blir nödvändigt att använda förbindelsemedel som leder till lastrum eller att arbeta i lastrum, skall den som övervakar arbetet tillse att lasten eller lastningsredskapen ej medför risk för olycksfall.

Då fartygets lastrum är tomma eller delvis lastade skall öppna lastluckor och nedgångsöppningar skyddas så, att arbetstagarna icke kan störta ned i dem.

6 kap.

Översyn och reparation av maskiner och anordningar

23 §

Skyddsanordningar, hörande till maskin som skall överses eller repareras, får icke avlägsnas och lösgöring av maskindelar får icke påbörjas förrän maskinen stannat och heta delar som medför risk för olycksfall svalnat tillräckligt.

Öppningar som uppkommit genom avlägsnande av räck för den tid arbete utföres eller genom avlägsnande av plåtar och plattformar som använts såsom förbindelseleder skall på ändamålsenligt sätt skyddas så att arbetstagarna icke kan störta ned i dem.

Innan översyn av maskin, rörledning, ventil eller annan anordning påbörjas skall tillses att i anordningen eventuellt förekommande tryck, olja, ånga, gas eller annat ämne som kan medföra risk för olycksfall avlägsnas och att tillförseln av dylikt ämne till anordningen på ett säkert sätt förhindras för den tid arbete utföres. Farligt tryck-, olje-, ång- och gasläckage i maskiner och rörledningar skall lokaliseras och repareras.

24 §

Oavsiktligt igångsättande av maskin som stoppats för översyn eller reparation eller för att den befinner sig i olag skall förhindras med tekniska medel, och en tavla med förbud mot igångsättande skall uppsättas vid maskinens manöverorgan.

Fartygets huvudmaskin får ej igångsättas och dess vevaxel eller propelleraxel får ej vridas, såframt det ej är säkert att anordningarnas rörelser ej medför risk för olycksfall i maskinrummet eller inom propellerns verkningsområde. Ovan nämnda anordningars rörelser, som förorsakas av faktorer utanför fartyget, såsom av sjögång eller propellerströmmar från andra fartyg, skall på säkert sätt förhindras för den tid översyn och reparationsarbete utföres. Lös-gjorda maskindelar och anordningar samt arbetsredskap skall hindras från att röra sig och falla ned.

Vid arbete i panna, tryckluftsbehållare eller motsvarande utrymme skall lampa, försedd med skyddsspänning, användas. Skyddstransformator eller omformare skall placeras utanför det ifrågavarande utrymmet. Lampa skall vara försedd med skyddsglas eller -galler.

25 §

Installation, översyn eller reparation av elektriska anordningar får utföras endast av person som innehar erforderlig kompetens därtill.

Elektriska anordningar skall hanteras särskilt försiktigt. Innan arbetet påbörjas skall tillses att anordning ej är strömförande och att strömmen ej kan slås på av misstag.

Om spänningen överstiger 250 volt, får arbetstagare icke ensam utföra elektriska arbeten, och arbetet skall vara övervakat.

26 §

Vid arbete i kyl- och frysmaskinsutrymmen skall tillräcklig ventilation ombesörjas.

Tillträde till utrymme där utläckt köldmedium misstänkes förekomma är icke tillåtet utan tryckluftsandningsapparat. Utanför utrymmet skall finnas en person som på ett i förväg överenskommet sätt står i fortgående kontakt med dem som är inne i utrymmet och som vid behov kan tillkalla hjälp. Han skall i sin omedelbara närhet ha tillgång till ändamålsenlig skydds- och räddningsutrustning.

Vid transport av flaskor som innehåller köldmedium skall flaskornas skyddslock vara påsatta.

7 kap.

Arbete i utrymme som varit tillslutet

27 §

Tillträde till utrymme som varit tillslutet, såsom lasttank, lastrum, kofferdam, dubbel-

botten, pumprum, vevhus eller annat motsvarande utrymme är icke tillåtet utan vederbörlig skyddsutrustning förrän säkerhet vunnits om att syrebrist, explosiva ångor eller gaser eller risk för förgiftning ej förekommer i utrymmet.

Utrymme som varit slutet skall ventileras och vid behov rengöras innan annat arbete påbörjas där. Utrymmet skall ventileras under arbetets gång.

Då utrymme som varit tillslutet beträdes eller arbete utföres i dylikt utrymme skall utanför finnas en person som på ett i förväg överenskommet sätt står i fortgående kontakt med dem som är inne i utrymmet och som vid behov kan tillkalla hjälp. Han skall i sin omedelbara närhet ha tillgång till ändamålsenlig skydds- och räddningsutrustning.

8 kap.

Arbete ombord på tankfartyg

28 §

Tankfartygs lasttank som är delvis fylld eller tom får ej ens tillfälligt beträdas, om det icke genom undersökning som utförts med mätinstrument kan påvisas att utrymmet är ofarligt med avseende på brand-, explosions- och förgiftningsrisk. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid eventuell syrebrist, om lasttanken varit fylld med skyddsgas.

Särskild försiktighet skall iakttagas vid beträdande av lasttank, i vilken funnits vätska som hänföres till typen flyktiga oljor (flampunkt under 60° C).

Då arbete utföres i lasttank skall förhållandena i tanken övervakas genom återkommande mätningar.

29 §

Ovan nämnda mätningar skall utföras av en med mätningssuppgifter förtrogen person. Mätresultaten och -tidpunkterna skall antecknas i skeppsdagboken.

Vid lastning eller lossning av tank på tankfartyg skall tillses att exponeringstiden för personer som utför mätningar vid ullageöppningar inom verkningsområdet icke blir så lång att den ur ullageöppningarna utströmmande gasen medför förgiftningsrisk för dem.

30 §

Om arbetstagare utsättes eller kan utsättas för inverkan av farligt ämne eller av gas i

lasten så, att detta medför eller kan medföra men för hälsan, skall åtgärder vidtagas i syfte att skydda arbetstagaren.

31 §

På tankfartyg skall jämte dessa bestämmelser iakttagas av sjöfarts- och hamnmyndigheter utfärdade säkerhetsbestämmelser.

9 kap.

Svets- och glödningsarbete

32 §

Allt svets-, brännskärnings- och glödningsarbete skall såvitt möjligt utföras på en för ändamålet reserverad svetsplats. På svetsplatsen får ej hanteras brännbara vätskor, ej heller får platsen stå i förbindelse med utrymme där antändbara gaser kan finnas eller uppstå.

Svets-, brännskärnings- och glödningsarbete får utföras på tillfällig svetsplats endast om arbetsobjektet ej kan flyttas.

Svetsarbete är tillåtet på tillfällig svetsplats endast med tillstånd av den person som övervakar arbetet. Gasflaskor och -slangar skall placeras så, att de icke skadas av stänk och gnistor som förorsakas av arbetet eller av arbete som utföres i närheten.

33 §

Svetsplatsen och dess omgivning skall, innan arbetet påbörjas, rengöras från antändbara ämnen. På ett effektivt sätt skall det förhindras att gnistor tränger in i utrymmen där de kan förorsaka antändningsrisk.

Om intill arbetsobjekt förekommer utrymmen, där av arbetet förorsakad värmeverkan kan medföra antändningsrisk, skall brandvakt ordnas i utrymmet.

I utrymmen där antändbar gas eller brännbara vätskor förekommer och på arbetsobjekt som gränsar till dylika utrymmen så, att av arbetet förorsakad värmeverkan kan medföra antändningsrisk, får svets-, brännskärnings- eller glödningsarbete icke utföras förrän utrymmena samt de därtill hörande och anslutna rörledningarna och ventilerna gjorts gasfria.

34 §

Efter rengöring och ventilation skall med mätningar konstateras att utrymmena och de därtill hörande anordningarna är gasfria. Gas

och olja skall på ett säkert sätt hindras från att tränga in i dylika utrymmen samt däri belägna anordningar, och rören skall tillslutas med blindfläns. Då svets-, brännskärnings- eller glödningsarbete pågår i dessa utrymmen skall genom återkommande mätningar tillses att arbetsförhållandena är riskfria.

Angående rengöringsåtgärder och mätresultat skall anteckning göras i skeppsdagboken.

35 §

Gasflaskor skall hanteras varsamt, och de skall skyddas mot nedfallande föremål och hetta. Vid hantering av flaskorna skall därjämte av tillverkaren utfärdade anvisningar beaktas. Under transport och förvaring skall flaskans skyddslock vara påsatt. Acetylenflaskor skall alltid förvaras i upprätt ställning.

Gasflaskor får lyftas genom grepp i ventil eller skyddslock blott om skyddslocket är planerat och dimensionerat för detta ändamål. Då gasflaskor lyftes med lyftkran eller bom, skall flaskorna fästas vid lyftanordningen på ett säkert sätt. Vid lyftningen skall antingen nät, ändamålsenlig lyftställning, lyftkorg eller annat hjälpredskap användas.

Efter det arbetet avslutats eller avbrutits skall gasflaskans ventil stängas. Brinnande brännare får ej ens för ett ögonblick lämnas oövervakad, ej heller får den hängas på gasflaskan.

36 §

Gassvetsningsredskap får ej smörjas eller oljas eller eljest komma i beröring med fett eller olja.

Innan arbetet påbörjas skall kontrolleras att slangarna är hela och att anordningarna är kopplade så, att gasläckage icke uppstår. Likaså skall det skick, i vilket bågsvetsningsredskaps kablar befinner sig, samt elektrodhållarnas isolering och kablarnas kopplingsstycken granskas, och kopplingsstyckena skall fästas ordentligt i arbetsstycket. Vid svetsning av lösa delar skall kabel användas som återledare. Kopplingsstycket kan likväl fästas vid svetsunderlaget, om arbetsstycket är litet.

Vid svetsning skall skydd av ögon och hud samt i närheten befintliga personers säkerhet ombesörjas. Vid svetsning i tränga, slutna utrymmen skall tillräcklig ventilation ombesörjas. Ren syrgas får ej användas som ersättningsluft vid ventilation, ej heller för rengöringsändamål.

10 kap.

Målningsarbete

37 §

Vid anskaffning av färgprodukter till fartyg skall av produktens försäljare fordras noggrann redogörelse för produktens sammansättning och den menliga inverkan som användningen av produkten kan medföra.

För varje målningsobjekt skall väljas en färgtyp som är så ofarlig som möjligt och lämplig för ifrågavarande ändamål.

Arbetsgivaren eller hans representant skall innan arbetet påbörjas meddela arbetstagaren de uppgifter som en trygg hantering av färgprodukten i varje enskilt fall förutsätter.

38 §

Vid målning inomhus med pensel eller rulle skall effektiv ventilation anordnas i utrymmena. Om tillräcklig ventilation ej kan anordnas vid användning av färgprodukter som innehåller farliga lösningsmedel, skall arbetstagaren förses med ändamålsenlig skyddsutrustning.

Vid sprutmålning skall inhalering av färgpartiklar förhindras genom användning antingen av trycklufts- eller friskluftsmask eller av andningsskydd försett med kombinerat filter.

Vid målningsarbete i tank, lasttank eller motsvarande slutna utrymmen skall, oberoende av målningssätt, trycklufts- eller friskluftsmask användas.

11 kap.

Arbete i ekonomiavdelningen

39 §

Vid hantering av livsmedel skall renlighet och ordning iakttagas särskilt noga. Arbets-

Helsingfors den 11 juni 1981

redskap skall hållas i god ordning och efter användning rengöras samt placeras på ställen som reserverats för dem.

Golv och förbindelseleder skall hållas rena, och fett eller annat ämne som förorsakar halkning skall omedelbart avlägsnas från dem.

40 §

Hushållsmaskiner skall stannas och strömmen till dem brytas före rengöring. På samma sätt skall förfaras om driftsstörning uppstår i maskinen.

Alarmanordningar och läsmekanismer i dörrar till kyl- och frysrums skall kontrolleras i samband med veckoinspektionen.

Då arbete utföres i frysrums skall temperaturskillnadens menliga inverkan elimineras med hjälp av klädsel som reserverats för ändamålet.

12 kap.

Särskilda bestämmelser

41 §

Detta beslut och närmare bestämmelser utfärdade med stöd av dess skall hållas till påseende ombord.

42 §

Tillsyn över efterlevnaden av detta beslut utövas av arbetarskyddsmyndigheterna.

43 §

Närmare bestämmelser om tillämpningen av detta beslut utfärdas vid behov av social- och hälsovårdsministeriet efter att ha hört den i 10 § i lagen om skydd i skeppsarbete avsedda nämnden.

44 §

Detta beslut träder i kraft den 1 juli 1981.

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

Tf. äldre regeringssekreterare *Esa Lonka*